

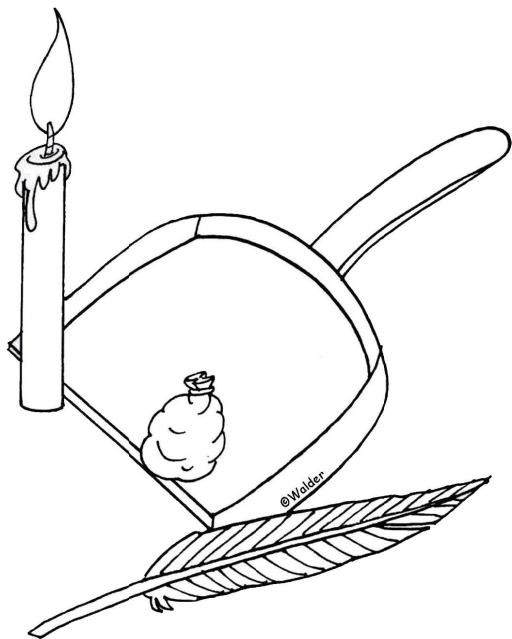

הגדה
של פסח

עניני חג הפסח

בְּדִיקַת חֵמֶץ

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל בְּעוֹר חֵמֶץ.

כָּל חֲמִירָא וְחֲמִיעָא דְאִכָּא בְּרִשׁוּתִי,
דְּלֹא חֲמִתָּהּ וְדְלֹא בְעֵרְתָּהּ וְדְלֹא יִדְעָנָא
לָהּ, לְבָטֵל וְלֶהוּי הַפְּקֹר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא.

שִׂרְפַת חֶמֶץ

כָּל חֶמֶץ וְחִמְיָא דְאִפְא בְּרִשׁוֹתַי, דְּחִזְתָּהּ וּדְלָא חִזְתָּהּ,
דְּחִמְתָּהּ וּדְלָא חִמְתָּהּ, דְּבַעֲרִיתָהּ וּדְלָא בַעֲרִיתָהּ, לְבָטֵל וְלֹהוֹי
הֶפְקֵר כַּעֲפָרָא דְאֲרַעָא.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ שְׂתַרְחֵם עָלֵינוּ
וְתַצִּילֵנוּ מֵאִסוּר חֶמֶץ אֲפִילוּ מִכָּל שְׂהוּא, לָנוּ וּלְכָל בְּנֵי בְּתִינוּ
וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, בְּשָׁנָה זֹאת וּבְכָל שָׁנָה וּשְׁנָה כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וּכְשֵׁם
שְׂבַעֲרֵנוּ הַחֶמֶץ מִבְּתִינוּ וּשְׂרַפְנוּהוּ, כִּי תִזְכְּנוּ לְבַעַר אֶת
הַיֶּצֶר הָרַע מִקְרַבְנוּ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וְתִזְכְּנוּ לְהַדְבִּיק בַּיֶּצֶר הַטוֹב
וּבַתּוֹרָתְךָ וּיְרַאֲתְךָ וְאֶהְבְּתְךָ תָּמִיד, אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזַרְעֵ זַרְעֵנוּ.
אָמוּן, כֵּן יְהִי רָצוֹן.

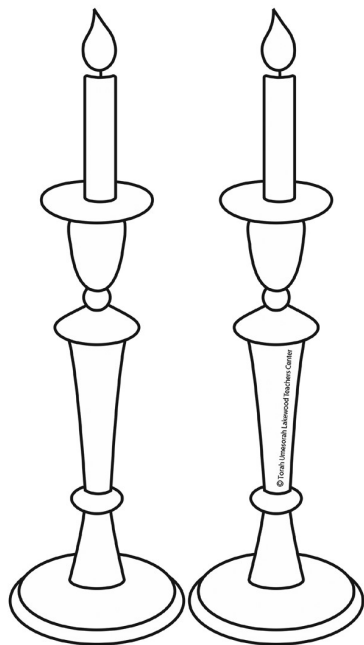
עֲרוֹב תְּבִשִׁילִין

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת עֲרוֹב.

בְּהַדִּין עֲרוֹבָא יְהֵא שְׂרָא לָנָא לְאַפּוּיִי וּלְבִשׁוּלִי וּלְאַטְמוּנִי וּלְאַדְלוּקִי שְׂרָגָא וּלְתַקְנָא
וּלְמַעֲבַד כָּל צְרֻכָּנָא, מִיּוֹמָא טָבָא לְשִׁבְתָּא [לָנָא וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדְרִים בְּעִיר הַזֹּאת].

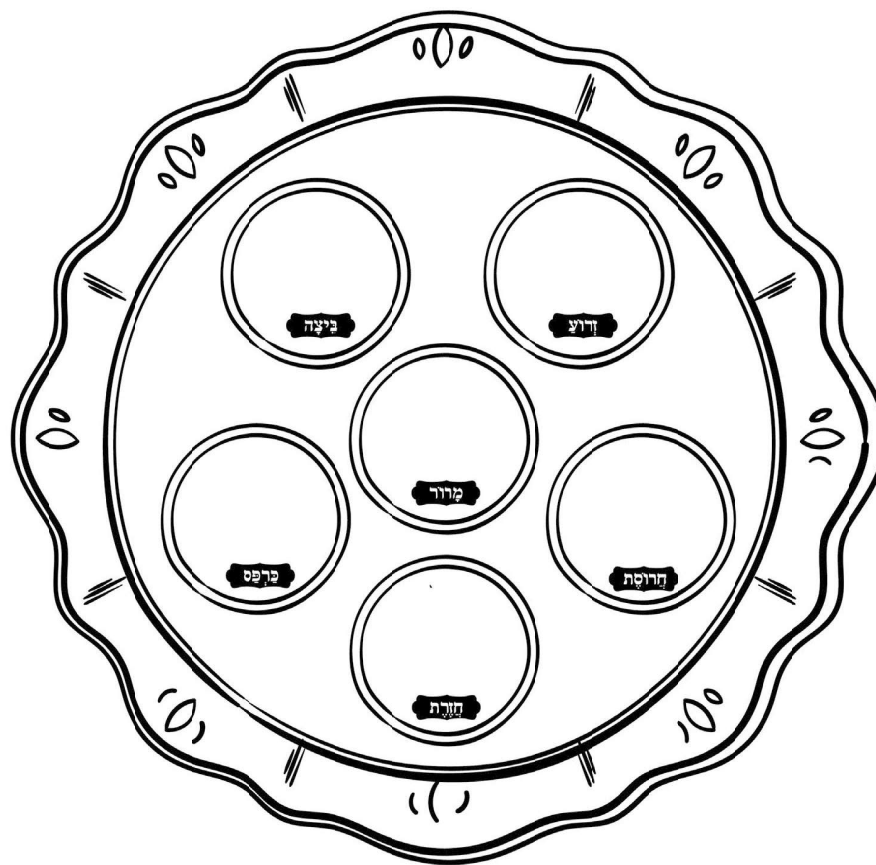
הַדְּלָקַת נְרוֹת

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו,
לְהַדְּלִיק נֵר (שֶׁל שַׁבָּתוֹ) שֶׁל יוֹם טוֹב.

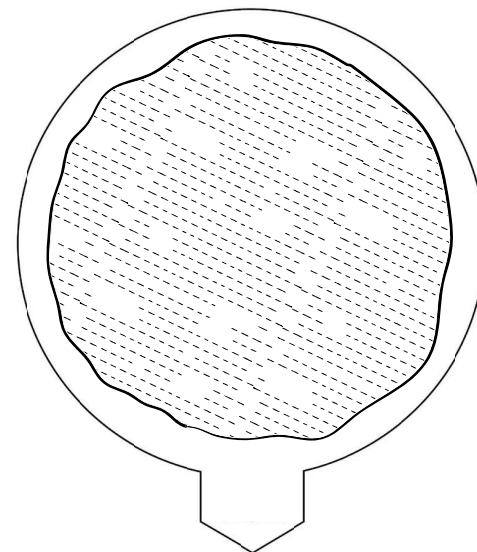
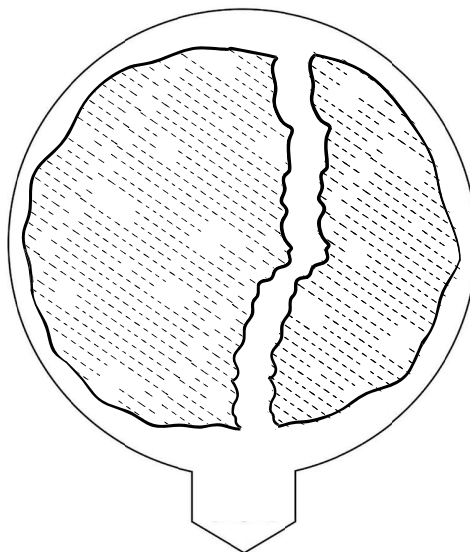
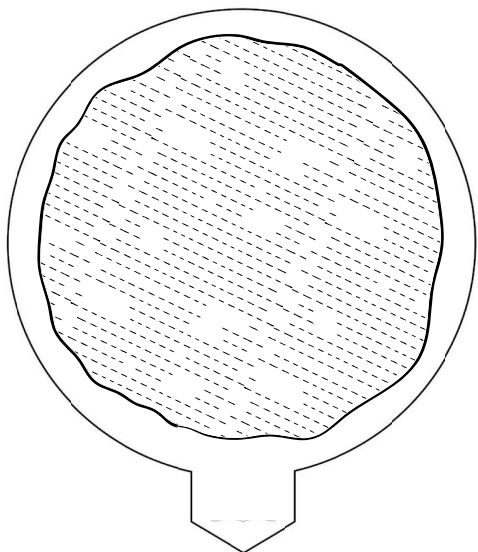
בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שֶׁהַחֵינּוּ וְקִיּמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזִמַּן הַזֶּה.

הַקְעָרָה

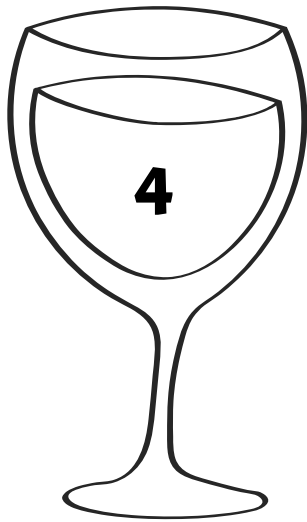

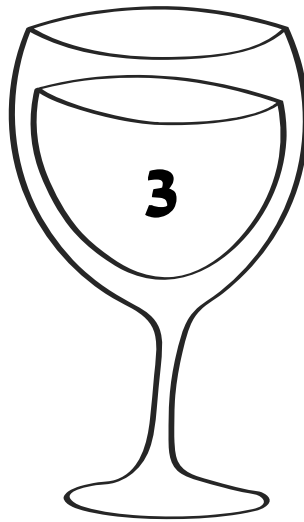
ג' מצות

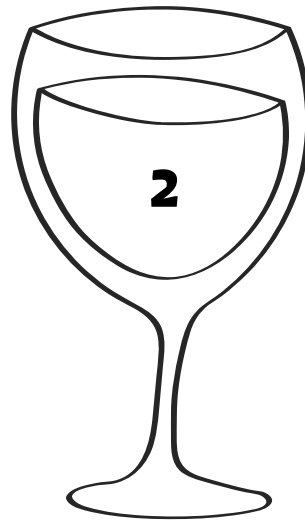
ד' פוסות

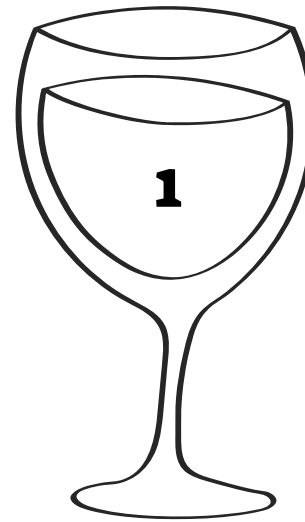
אֲחֵרִי

אֲחֵרִי

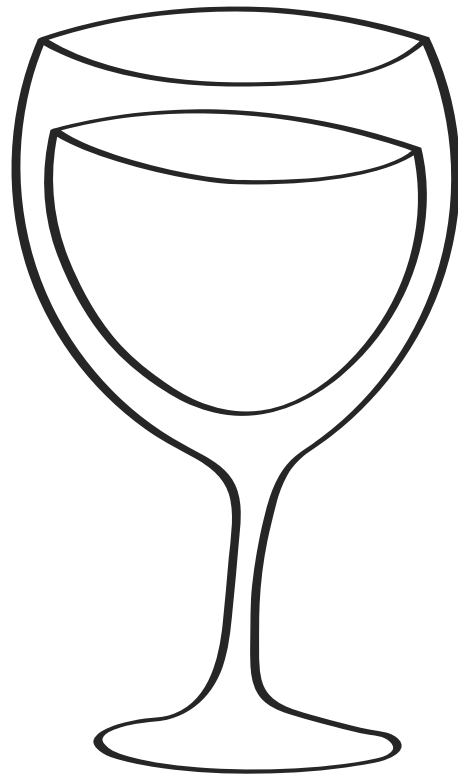
אֲחֵרִי

אֲתִי שׁוֹתִים?

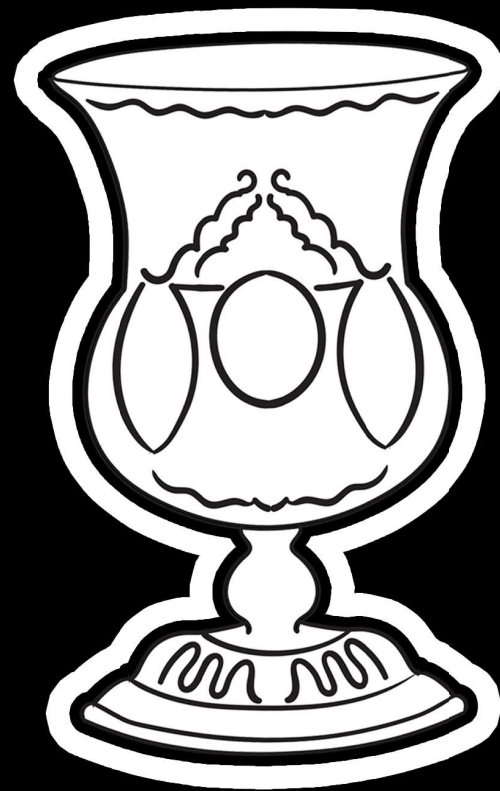

פוס של אליהו

אולגים אלרי:

קדש

קִדְשׁ

ד' נוסות The wine is poured for the 1st cup.

בשבת מתחילין:

וְיֵהִי עֶרֶב וְיֵהִי בֶקֶר

יוֹם הַשְּׁשִׁי. וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ
אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכַל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אוֹתוֹ כִּי בּו שַׁבַּת מְכַל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

בחול מתחילין:

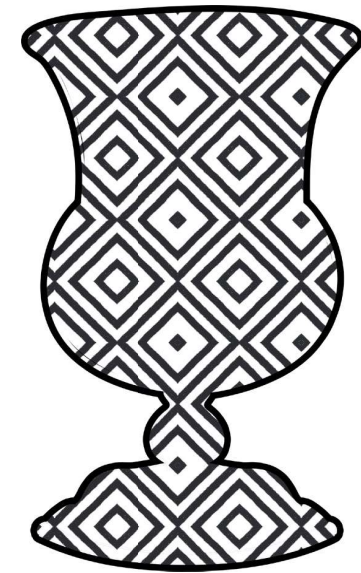
סְבִירֵי מָרְנָן וְרַבְּנָן וְרַבּוֹתֵי.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוּמָמְנוּ
מִכָּל לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתֵּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת:
שִׁבְתוֹת לְמִנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חֲגִים וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן,
(לשבת: אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּ) אֶת יוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה זְמַן
חֵירוּתֵנוּ, (לשבת: בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיציאת מִצְרָיִם.

כִּי בָנוּ בְּחֵרָתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים,
(לשבת: וְשִׁבְתָּ) וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשְׁךָ (לשבת:
בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן הִנְחַלְתָּנוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִקְדֵּשׁ (לשבת: הַשַּׁבָּת וּ)

יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים.

במוצאי שבת אומרים כאן הבדלה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחָל, בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קֹדֶשׁ שַׁבָּת לְקֹדֶשׁת יוֹם טוֹב הַבְּדִלָּתָּהּ, וְאֵת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה קֹדֶשׁתָּהּ. הַבְּדִלָּתָּהּ וְקֹדֶשׁתָּהּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשׁתָּהּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שֶׁחֵינּוּ וְקִיְמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזַמַּן הַזֶּה.

ארבע כוסות

כוס ראשונה

We drink the 1st כוס while leaning towards the left side.

קדש

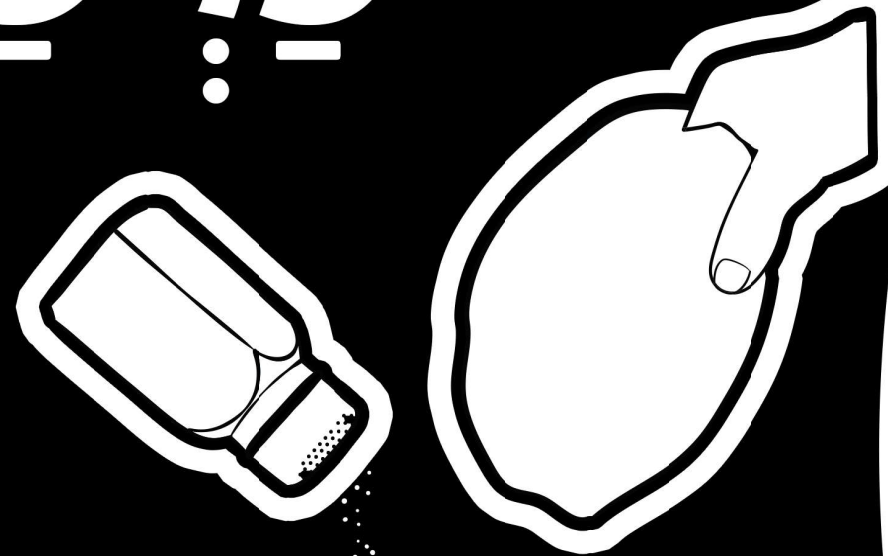
הגדה

וְיֵחָץ

We wash our hands (the way we usually do when we wash for המוציא), but we do not make the ברכה על נטילת ידים.

כרפס

We take a small piece of a vegetable,
dip it into salt-water, and make the

בורח פרי האדמה of ברכה.

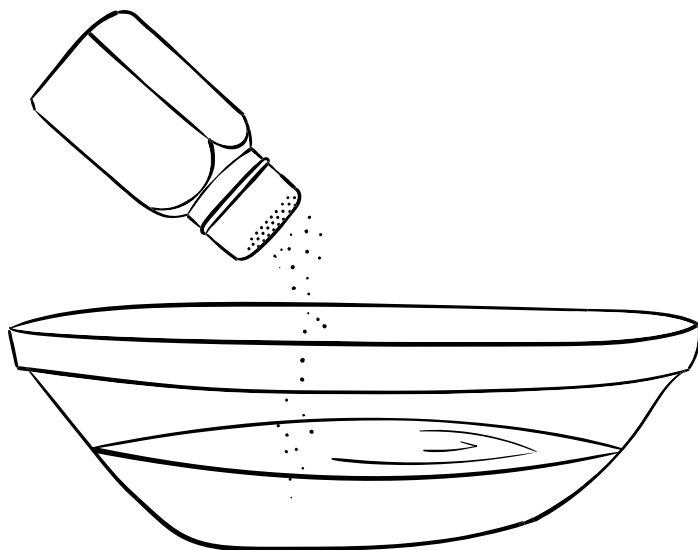

כַּרְפֵּס

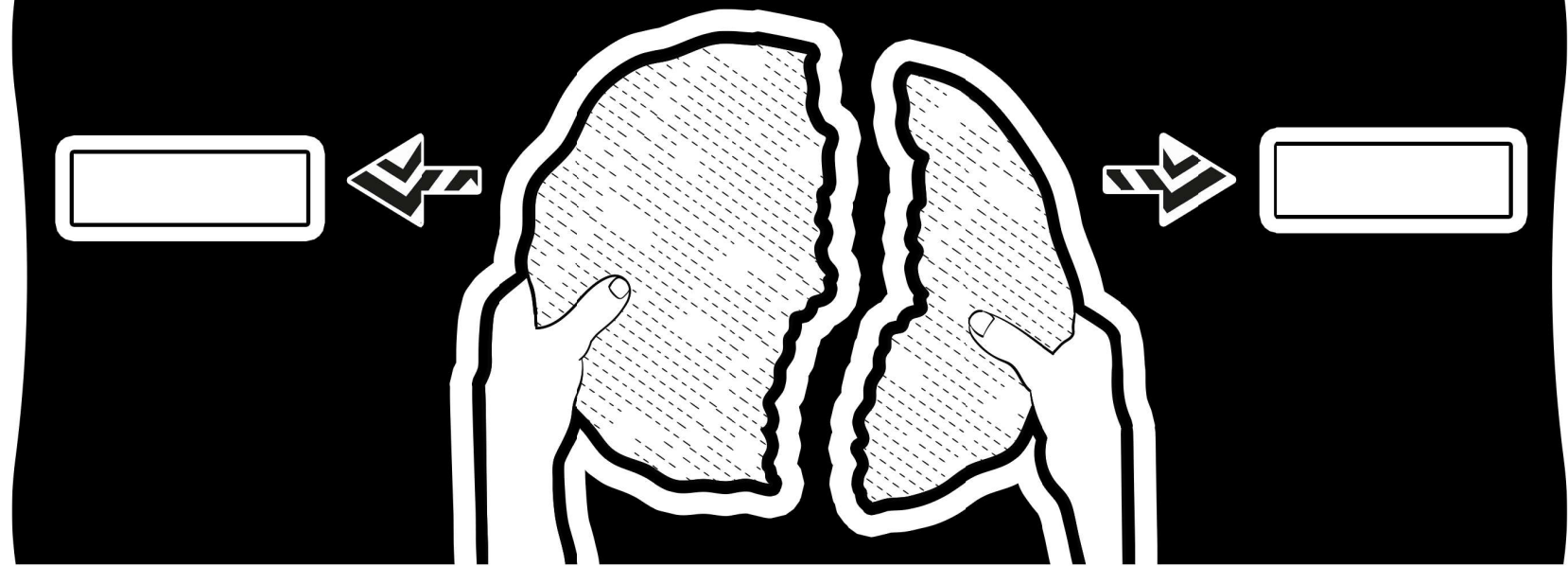

Before making the ברכה, have in mind that the ברכה should include the מרור that will be eaten later on. We do not lean while eating the כרפס.

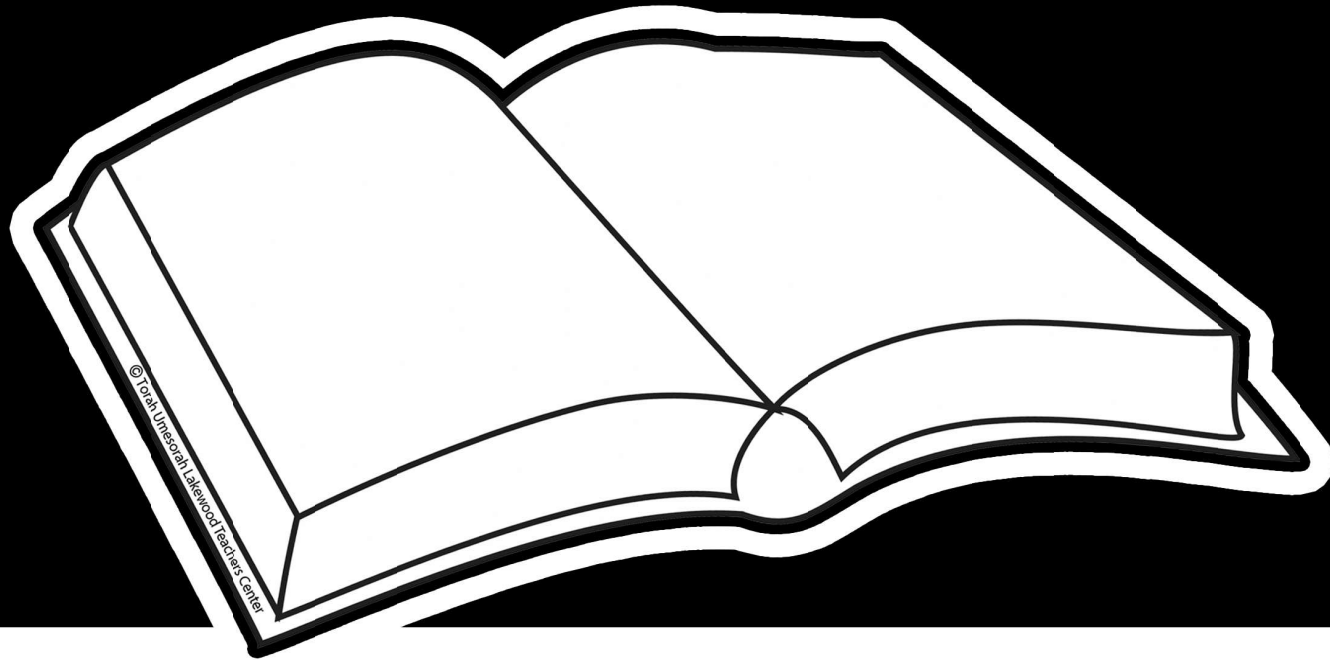
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם, בּוֹרֵא
פְּרֵי הָאָדָמָה.

יֵהָצֵא

We take the middle **חצה**, which is **לוי**, and break it into two pieces. The larger piece is hidden in away for the **אפיקומן**. The smaller piece is put back between the other two whole **חצות**.

קְגִיד

We say the הגדה from גא'ל ישראל until the חמא עניא from the הגדה. In this part of the הגדה we talk about and explain the miraculous story of how ה' saved us and took us out of slavery from מצרים.

ספור יציאת מצרים

הַסְטוֹרְיָה

לידת יצחק
400 שנה מתחילים.

ברית בין
הבתרים

השבטים מתו
ויקם מלך
חדש.

רעב בכנען
יעקב ובניו יורדים
למצרים.

מכירת יוסף
יוסף שני
למלך.

לידת יעקב
לידת השבטים

בני ישראל עבדים.
הם בונים את
פיתום ורעמסס.

פרעה גזר
עבודת פרך

בני ישראל ילדו
6

ילדים בפעם אחת!

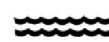

משה נולדו
שמו אותו בתבה...

בני ישראל עבדים של
פרעה
ועובדים קשה!

פרעה גזר להשליך את
הזכרים למים.

ה' דבר למשה
בסנה.

משה הרג מצרי וברח
למדין, ושם התחתן
עם צפורה.

בתו גדלה אותו
בבית פרעה.

ה' פסח על
בתי היהודים.

בי"ד ניסן אכלו
קרבו פסח.

ה' הביא
10
מכות.

בט"ו ניסן יצאו
מעבדות לחרות!

לא היה זמן
לאפות את הבצק.

פרעה בא למשה
באמצע הלילה...

"אז ישיר"

שביעי של פסח
קריעת ים סוף

600,000
אנשים
יצאו ממצרים.

מגיד

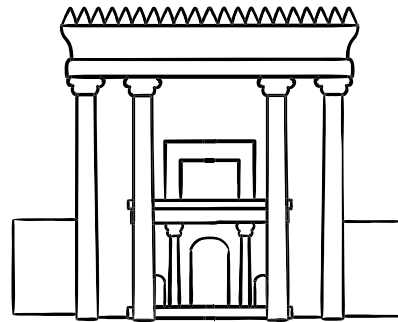
We say **הא לחמא עניא** while the מצות are uncovered.

הָא לַחְמָא עֲנִיא

די אַכלוּ אַבְהַתְנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם. כָּל דְכִפִּין יִיתִי וַיִּיכּוֹל, כָּל
דְצִרִיךְ יִיתִי וַיִּפְסַח. הַשְׁתָּא הָכָא, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דִישְׂרָאֵל.
הַשְׁתָּא עַבְדִּי, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוּרִין.

place label here

-|-

The **מצות** are covered for **מה נשתנה**. The wine is poured for the second cup of the **כוסות** ד'. The children begin to ask the **מה נשתנה**.

יִכְאוּ הַבָּנִים שׁוֹאֲלִים:

מִהַ נִשְׁתַּנָּה הַלַּיְלָה הַזֶּה מִכָּל הַלַּיְלוֹת?

place label here

-2-

חֲרוֹת		עֲבֹדוֹת
?		?
?		?

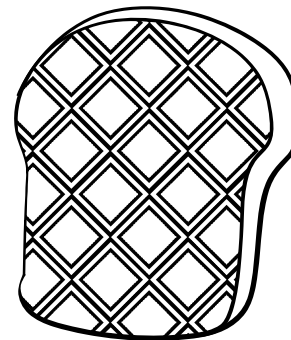
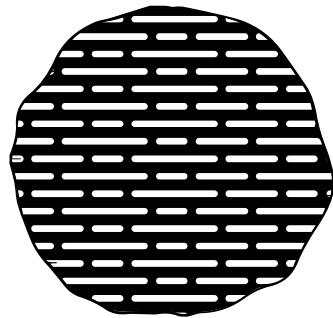
The First Question Is:

1

די ערשטע קשיא איז:

שְׁבֹכֵל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חֲמֵץ
וּמִצָּה, הַלַּיְלָה הַזֶּה - כָּלוּ מִצָּה.

On all other nights, we
eat chometz and matzoh,
but on this
night, we
only eat
Matzoh.

אלע נעכט פון א גאנץ יאהר,
עסין מיר חמץ און מצה, אבער
די נאכט פון
פסח, עסין מיר
נאר מצה.

The Second Question Is:

2

די צוויטע קשיא איז:

שְׁבֹכֵל הַלַּיְלוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר
יְרָקוֹת - הַלַּיְלָה הַזֶּה מָרוֹר.

On all other nights, we eat
all kinds of vegetables,
but on this
night, we
eat מָרוֹר.

אלע נעכט פון א גאנץ יאהר,
עסין מיר אלע סארט גרינצען,

אבער די נאכט
פון פסח, עסין
מיר מרור.

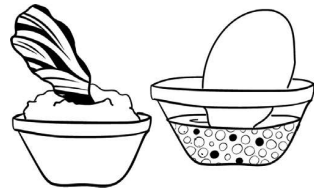
The Third Question Is:

3

די דריטע קשיא איז:

שְׁבֹכֵל הַלֵּילוֹת אֵין אָנוּ מִטְבִּילִין אֶפִּילוֹ.
פַּעַם אַחַת - הַלֵּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פַעַמִּים.

On all other nights, we do not dip even one time, but on this night, we dip two times! One-time in salt water, and the second time, in maror. חרוסת.

מגיד

37

הגדה

אלע נעכט פון א גאנץ יאהר, טונקען מיר נישט איין אפילו איין מאל, אבער די נאכט פון, פסח טונקען מיר איין צווי מאל.

The Fourth Question Is:

4

די פערטע קשיא איז:

שְׂבֹכָל הַלַּיְלוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבֵין
וּבֵין מְסֻבִּין - הַלַּיְלָה הַזֶּה כָּלְנוּ מְסֻבִּין.

On all other nights, we eat
sitting or leaning, but on
this night,
we all lean.

אלע נעכט פון א גאנץ יאהר, עסין
מיר סיי זיצענדיג און סיי אנגע-

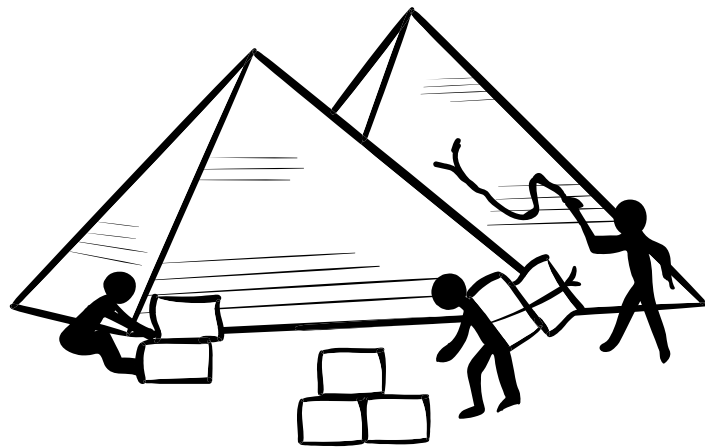

ליינט, אבער די
נאכט פון פסח,
עסין מיר אלע
אנגעליינט.

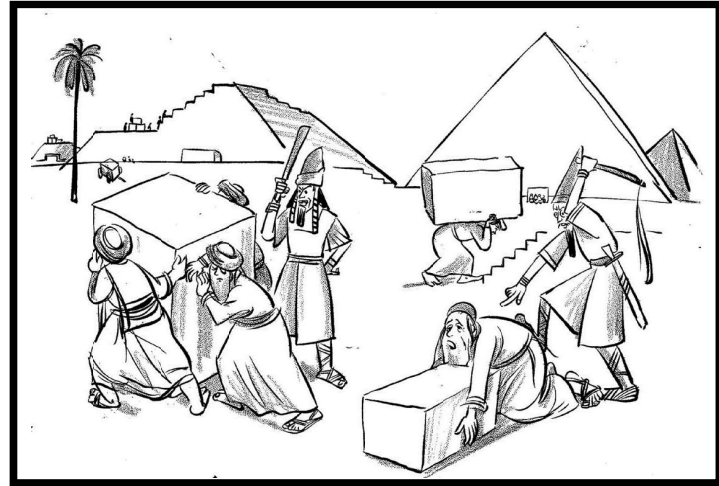

The עבדים היינו are uncovered and everyone says
The קערה is now brought back to the table.

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה
וּבְזָרַע נְטוּיָה. וְאֵלֹהֵינוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם,
הֵרִי אָנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ מִשְׁעַבְדֵי הָיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם. וַאֲפִילוּ כָלָנוּ

חֲכָמִים כָּלָנוּ נְבוֹנִים כָּלָנוּ זְקֵנִים כָּלָנוּ
יּוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה מְצוּה עָלֵינוּ לְסַפֵּר
בִּיצִיאַת מִצְרַיִם. וְכָל הַמְרֻבָּה לְסַפֵּר
בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הֵרִי זֶה מְשֻׁבָּח.

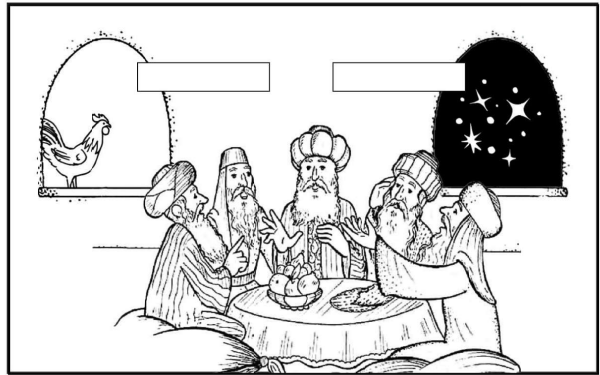
place label here
-3-

Here is one example of how great the מצוה of מצרים is.
 The מצוה spent the entire night of פסח doing this תנאים!

מַעֲשֵׂה בְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן
 עֲזַרְיָה וְרַבִּי עֶקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסַבִּין בְּבֵנֵי בְרַק וְהָיוּ
 מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה, עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם
 וְאָמְרוּ לָהֶם: רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.

place label here
 -4-

is teaching us here that We have the mitzvah of קריאת שמע two times in זכירת יציאת מצרים, once in the morning, and once at night. We will even do so after משיח comes!

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה: הָרִי אֲנִי כְּבֹן שְׁבַעִים שָׁנָה וְלֹא
 זָכִיתִי שֶׁתֹּאמֶר יְצִיאת מִצְרַיִם בַּלַּיְלוֹת עַד שֶׁדִּרְשָׁה בֶן זֹמָא, שֶׁנֶּאמַר,
 לְמַעַן תִּזְכּוֹר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ. יְמֵי חַיֶּיךָ הַיָּמִים.
 כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ הַלַּיְלוֹת. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים יְמֵי חַיֶּיךָ
 הָעוֹלָם הַזֶּה. כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהַבִּיא לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ:

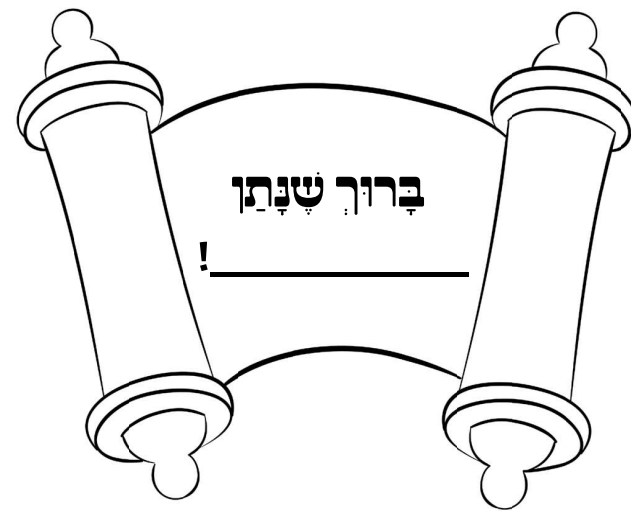
place label here
 -5-

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם, בְּרוּךְ הוּא, בְּרוּךְ שֶׁנִּתֵּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ הוּא.

place label here

-6-

פְּנֹגֵד אַרְבַּעַת בְּנִים

דְּבַרָה תּוֹרָה:

אֶחָד חֲכָם,

וְאֶחָד רָשָׁע,

וְאֶחָד תָּם,

וְאֶחָד שְׂאִינוּ יוֹדַע לְשֵׂאוֹל.

סאינו יודע לשאול

We tell him all about the different מצוות that we do at the _____.

תס

Tell him all about about how 'ה took us out of מצרים where we were _____.

רשע

Tell him the story of _____ . He would not have been freed from מצרים!

חכם

Let's learn הלכות פסח! All the way to the last הלכה of not eating after the _____.

place label here
-7-

חֲכָם מָה הוּא אוֹמֵר? מָה הַעֲדוֹת וְהַחֻקִּים
וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יי אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם. וְאִךְ אַתָּה
אָמַר לוֹ כְּהִלְכוֹת הַפֶּסַח: אֵין מִפְּטִירִין אַחַר הַפֶּסַח אֲפִיקוֹמֵן:

רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר? מָה הַעֲבוּרָה הַזֹּאת לָכֶם. לָכֶם -
וְלֹא לוֹ. וְלִפִּי שְׁהוּצִיא אֶת עֲצָמוֹ מִן הַכָּל כֶּפֶר בְּעֶקֶר. וְאִךְ
אַתָּה הִקְהִיתָ אֶת שְׁנֵי וְאָמַר לוֹ: "בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יי לִי בְּצִאתִי
מִמִּצְרַיִם." לִי וְלֹא לוֹ. אֱלוֹהֵי שָׁם, לֹא הֵיךְ נִגְאָל:

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר? מָה זֹאת? וְאָמַרְתָּ אֵלָיו "בְּחֻזְקֵיךְ הוּצִיאָנוּ
יי מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים."

וְשֵׂאֵינוּ יוֹדַעַ לְשֵׂאוֹל - אֶת פֶּתַח לוֹ, שְׁנֹאֵמֵר, וְהַגִּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם
הַהוּא לֵאמֹר, בְּעֶבֶר זֶה עָשָׂה יי לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם.

The מצוה now discusses when the main ספור יציאת מצרים begins.

יְכוֹל מֵרֵאשׁ חֲדָשׁ?

תְּלַמּוּד לֹמֵר "בַּיּוֹם הַהוּא." אִי בַּיּוֹם הַהוּא יְכוֹל
מִבְּעוֹד יוֹם? תְּלַמּוּד לֹמֵר "בְּעֶבֶר זֶה" - בְּעֶבֶר זֶה לֹא
אֶמְרָתִי, אֶלָּא בְּשַׁעַה שֵׁישׁ מִצָּה וּמְרוֹר מְנַחִים לְפָנֶיךָ.

מִצְוַת יְצִיאַת מִצְרַיִם - מֵתִי?

place label here

-8-

מגיד

46

הגדה

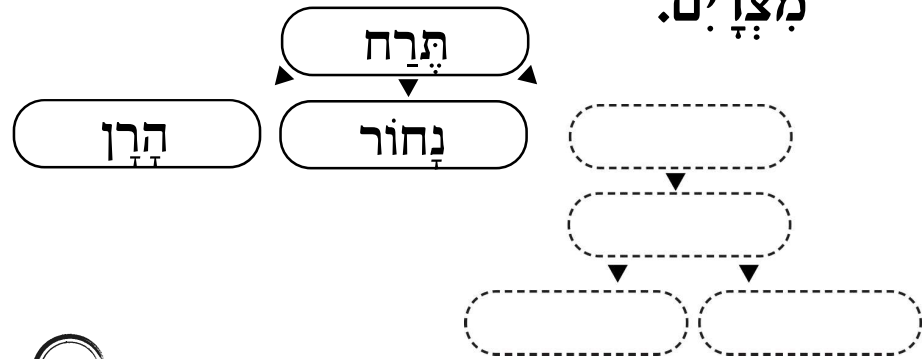
The history of how the אידין ended up in מצרים.

מִתְחִלָּה עֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ,

וְעַכְשָׁיו קָרְבָנוּ הַמָּקוֹם לַעֲבֹדָתוֹ, שְׁנֹאמֵר: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם, כֹּה אָמַר יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: בְּעֶבֶר הִנָּהר יֹשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, תֵּרַח אֲבִי אַבְרָהָם וְאֲבִי נְחֹר, וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים. וְאָקַח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם מֵעֶבֶר הִנָּהר וְאוֹלָךְ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן, וְאַרְבֵּה אֶת זֶרְעוֹ וְאָתָּן לוֹ אֶת יִצְחָק, וְאָתָּן לְיִצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאֶת עֵשָׂו. וְאָתָּן לְעֵשָׂו אֶת הַר שֵׁעִיר לְרִשְׁתָּהּ אֹתוֹ, וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו יָרְדוּ

מִצְרַיִם.

place label here
-9-

Now the הגדה talks about אברהם אבינו's promise to

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל,

בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָשַׁב אֶת הַקֶּץ, לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם, יָדַע תֵּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וְעַבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה. וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִכִי, וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרֶכֶשׁ גָּדוֹל.

place label here

-10-

ברית בין
הבתרים

והיא שעמדה **כוס** while saying **מצות** and lift up the **כוס** while saying **מצות**.

וְהִיא שְׁעִמְדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ.

שְׁלֹא אֶחָד בְּלֶבֶד עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, אֶלָּא שְׁבִכָּל דּוֹר וְדוֹר
עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם.

place label here

-||-

גלות מצרים

גלות בבל

גלות מדי

גלות יון

גלות אדום

We put down the כּוּס , uncover the מצוֹת , and continue the הַגְדָּה .

The הַגְדָּה compares what פֶּרַעַה tried to do with what לֵבֵן tried to do:

צֵא וּלְמַד מֵהַ בְּקֵשׁ לֵבֵן הָאֲרָמִי לַעֲשׂוֹת לַיעֲקֹב אֲבִינוֹ: שְׁפַרְעָה
לֹא גָזַר אֶלָּא עַל הַזְּכָרִים, וּלְבֵן בְּקֵשׁ לַעֲקוֹר אֶת הַכּל. שְׁנֵאמַר:

place label here

-12-

Now the **הגדה** goes through the history from **יעקב אבינו**
until **יציא מצרים**, as it is written in the **תורה**.

אֲרַמִּי אֲבֹד אָבִי, וַיֵּרֶד מִצְרַיִם וַיִּגֵר שָׁם בְּמִתֵּי מִעֵט,
וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָדוֹל, עָצוּם וְרַב:

וַיֵּרֶד מִצְרַיִם, אָנוּס עַל פִּי הַדְּבֹר.

וַיִּגֵר שָׁם, מִלִּמַּד שֶׁלֹּא יֵרֵד יַעֲקֹב אֲבִינוּ לְהַשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם
אֶלֶּא לְגוֹר שָׁם, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמְרוּ אֶל פְּרַעֲהַ, לְגוֹר בְּאֶרֶץ בְּאֲנּוּ,
כִּי אֵין מְרַעָה לְצֹאן אֲשֶׁר לְעַבְדֶּיךָ, כִּי כִבֵּד הָרַעַב בְּאֶרֶץ כְּנַעַן.
וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עַבְדֶּיךָ בְּאֶרֶץ גִּשׁוֹן.

בְּמִתִּי מְעָט, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יֵרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרֵימָה,
וְעַתָּה שָׂמָךְ יי אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב.

כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם...

place label here

-13-

וְיִהְיֶה שֵׁם לְגוֹי, מִלֵּימַד שְׁהֵיוּ יִשְׂרָאֵל מְצַיְנִים שָׁם.

place label here

-14-

”בְּזָכוֹת שְׁלֹא שָׁנּוּ שְׁמָם,
לְשׁוֹנָם, מִלְּבוֹשָׁם, נִגְאָלוּ
אֲבוֹתֵינוּ מִמְצָרִים...”

גָּדוֹל עָצוּם, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבוּ
וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאֹד מְאֹד, וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אֹתָם.

place label here

-15-

וְרַב, כְּמָה שְׁנַאֲמַר: רַבָּה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיף, וַתִּרְבֵּי
וַתִּגְדְּלֵי וַתִּבְאֵי בַּעֲדֵי עַדָּיִים, שָׂדִים נִכְנוּ וּשְׁעָרָךְ צִמַּח,
וְאֵת עֵרֶם וְעָרְיָה. וְאָעֵבֹר עָלֶיךָ וְאָרְאֶךָ מִתְבוֹסָסֶת
בְּדַמְיָךְ, וְאִמַּר לְךָ בְּדַמְיָךְ חַיִּי, וְאִמַּר לְךָ בְּדַמְיָךְ חַיִּי.

וַיִּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲנוּנוּ, וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה.

וַיִּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: הָבָה נִתְחַכְמָה
לוֹ פֶן יִרְבֶּה, וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֶף
גַּם הוּא עַל שְׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ, וְעָלָה מִן הָאָרֶץ.

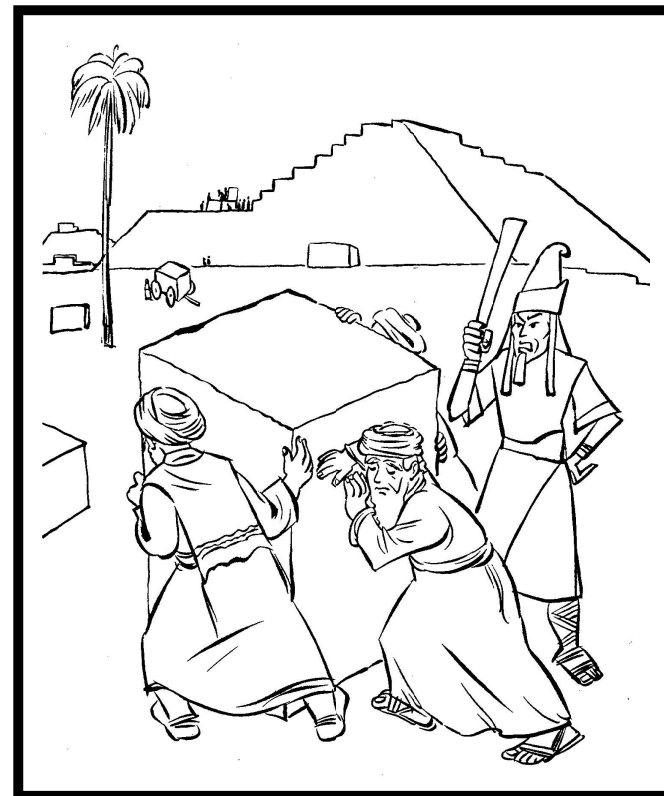
וַיַּעֲנוּנוּ, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּשְׂיִמוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנֹתוֹ
בְּסִבְלָתָם. וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרְעָה, אֶת פְּתָם וְאֶת רַעְמִסִּס.

וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבָדָה קָשָׁה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר: וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם

אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ:

place label here

-16-

וּנְצַעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וְיִשְׁמַע יְיָ אֶת קִלְנוּ, וַיֵּרָא
אֶת עֲנִינוּ וְאֶת עֲמָלְנוּ וְאֶת לַחֲצִינוּ.

place label here

-17-

וְנִצַּעַק אֵל יי אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיְהִי בַיָּמִים
הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם, וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן
הָעֲבוּדָה וַיִּזְעָקוּ, וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה.

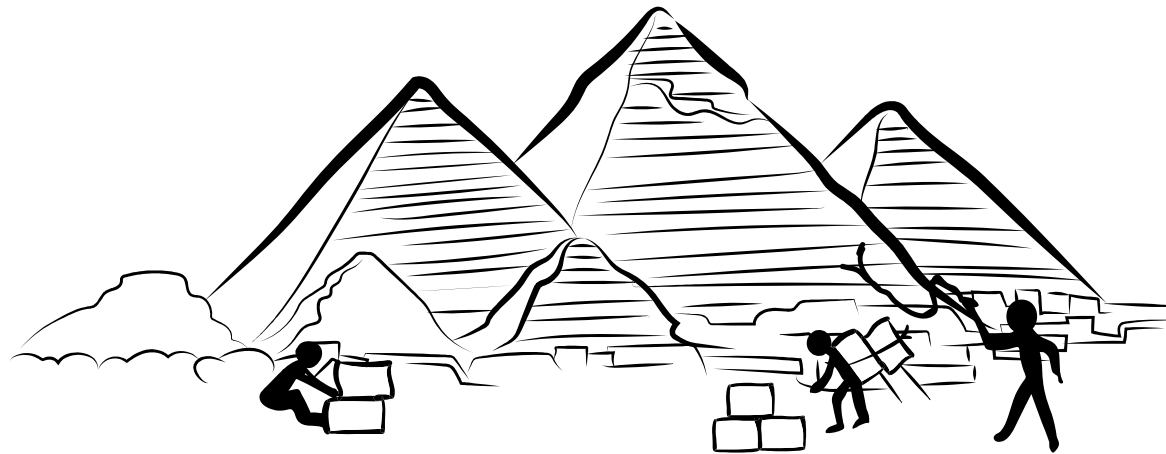
וַיִּשְׁמַע יי אֶת קִלְנוֹ, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת
נַאֲקָתָם, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב.

וַיֵּרָא אֶת עֲנֵינּוּ, זוֹ פְרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ, כְּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים.

וְאֵת עַמְלֵנוּ, אֱלוֹהַּ הַבְּנִים. כְּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר: כָּל הַבֵּן הַיְלוּד הַיְאָרָה
תִּשְׁלִיכֵהוּ וְכָל הַבֵּת תַּחֲיוֹן.

וְאֵת לַחֲצֵנוּ, זֶה הַדְּחָק, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחֲץ
אֲשֶׁר מִצְרִים לַחֲצִים אֹתָם.

וּיֹצֵאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה, וּבְזֶרַע נְטוּיָה, וּבְמִרְא
גָּדֹל, וּבְאִתּוֹת וּבְמִפְתִּיּוֹת.

וּיֹצֵאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם, לֹא עַל יַדֵּי מַלְאָךְ, וְלֹא עַל יַדֵּי שָׂרָף, וְלֹא עַל
יַדֵּי שְׂלִיחַ, אֲלָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ. שְׁנַאֲמַר:

place label here

-18-

וְעַבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה, וְהִפִּיתִי כָּל בְּכוֹר
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה, וּבְכֹל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם
אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים. אֲנִי יי.

וְעַבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה - אֲנִי וְלֹא מִלְּאָךְ;
וְהִפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם - אֲנִי וְלֹא שְׂרָף;
וּבְכֹל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים - אֲנִי וְלֹא הַשְּׂלִיחַ;
אֲנִי יי - אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר.

בִּיד חֲזָקָה, זוּ הַדָּבָר, כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר: הִנֵּה יַד יְיָ הוֹיָה בְּמִקְנֶה אֲשֶׁר
בַּשָּׂדֶה, בַּסּוּסִים, בַּחֲמֹרִים, בַּגְּמָלִים,

בַּבָּקָר וּבַצֹּאן, דָּבָר כָּבֵד מְאֹד. וּבְזָרַע נְטוּיָה, זוּ הַחֶרֶב,
כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר: וַחֲרָבוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ, נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלָּיִם.

וּבְמִזְרָא גָדוֹל, זוּ גְלוּי שְׂכִינָה. כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר, אוּ הַנְּסָה
אֱלֹהִים לָבֵא לְקַחַת לוֹ גּוֹי מִקְרֵב גּוֹי בְּמִסּוֹת בְּאֶתֶת
וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבִיד חֲזָקָה וּבְזָרוּעַ נְטוּיָה וּבְמִזְרָאִים
גְּדוֹלִים כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיךָ.:

וּבְאֲתוֹת, זֶה הַמָּטָה, כִּמָּה שְׁנֵאמַר: וְאֵת הַמָּטָה
הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ, אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֵת הָאֲתוֹת.
וּבְמוֹפְתִים, זֶה הַדָּם, כִּמָּה שְׁנֵאמַר: וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

When saying each of the following 3 phrases,
we remove some wine from the כּוּס.

דָּם וְאֵשׁ וְתִמְרוֹת עֶשֶׂן.

דָּבָר אַחֵר: בְּיַד חֲזָקָה שְׁתִּים, וּבְזֶרַע נְטוּיָה שְׁתִּים,
וּבְמוֹרָא גָדוֹל שְׁתִּים, וּבְאֲתוֹת שְׁתִּים, וּבְמוֹפְתִים שְׁתִּים.

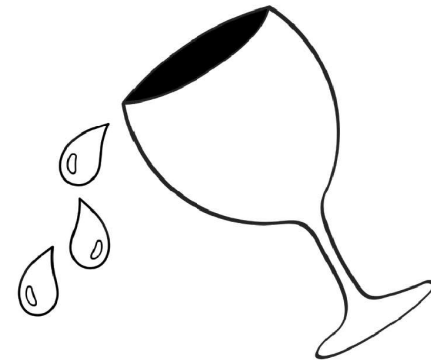

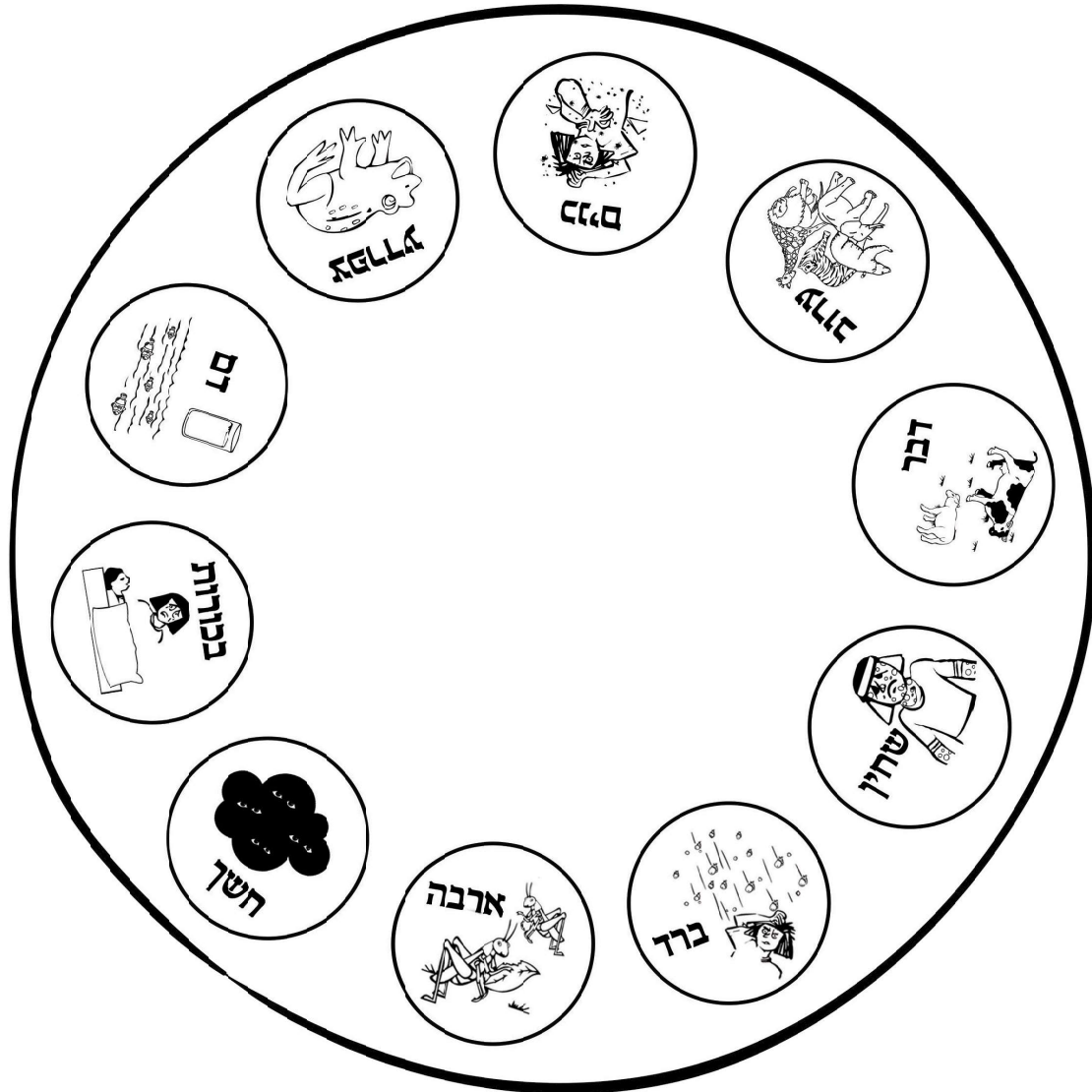
When saying each of the following 10 מכות,
we remove some wine from the כוס.

אֱלוֹ עֵשׂוֹר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ.
הוּא עַל הַמְצָרִים בְּמִצְרִים, וְאֵלוֹ הֵן:
דָּם. צְפִירְדַּע. כְּנִים. עָרוֹב. דְּבַר. שְׁחִין.
בְּרָד. אֲרָבָה. חֲשָׁן. מַכַּת בְּכוֹרוֹת.

place label here

-19-

When saying each of the following 3 phrases,
we remove some wine from the כוס.

רַבִּי יְהוּדָה הִיא נוֹתֵן בָּהֶם סְמָנִים:
דַּצ"ן. עַד"ש. בְּאֶח"ב:

_____	ד	_____	ב
_____	ש	_____	א
_____	ע	_____	ח
		_____	ב
		_____	א
		_____	ח
		_____	ב

place label here

-20-

רַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי אוֹמֵר: מִנֵּין אֶתָּה אוֹמֵר שֶׁלְּקוֹ הַמִּצְוֹת בְּמִצְוֹת
עֲשׂוֹת מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לְקוֹ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת? בְּמִצְוֹת מָה הוּא אוֹמֵר?
וַיֹּאמְרוּ הַחֲרֻטָּמִים אֶל פֶּרְעֹה: אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הוּא, וְעַל הַיָּם מָה הוּא
אוֹמֵר? וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בְּמִצְוֹתָיו, וַיֵּרָאוּ
הָעָם אֶת ה', וַיֹּאמְרוּ בְּיָדֵינוּ וּבְמִשְׁחֵנוּ עָבָדוּ. כִּמָּה לְקוֹ בְּאֲצַבַּע? עֲשׂוֹת מִכּוֹת.
אָמֹר מֵעַתָּה: בְּמִצְוֹת לְקוֹ עֲשׂוֹת מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לְקוֹ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִנֵּין שֶׁכָּל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עַל הַמִּצְוֹת בְּמִצְוֹת הַיָּתֵה שֶׁל אַרְבַּע מִכּוֹת? שְׁנַאֲמַר: יִשְׁלַח

בַּם חֲרוֹן אַפּוֹ, עֵבֶרָה וְזַעַם וְצָרָה, מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים. עֵבֶרָה
אֶחָת, וְזַעַם שְׁתַּיִם, וְצָרָה שְׁלֹשׁ, מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים אַרְבַּע.
אָמֹר מֵעַתָּה: בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבָּעִים מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ מֵאֲתַיִם מִכּוֹת.

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מִנֵּין שְׁכָל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עַל הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם הֵיטָה שֶׁל חֲמִשׁ מִכּוֹת? שְׁנַאֲמַר: יִשְׁלַח בַּם
חֲרוֹן אַפּוֹ, עֵבֶרָה וְזַעַם וְצָרָה, מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים. חֲרוֹן אַפּוֹ אֶחָת,
עֵבֶרָה שְׁתַּיִם, וְזַעַם שְׁלוֹשׁ, וְצָרָה אַרְבַּע, מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים חֲמִשׁ.
אָמֹר מֵעַתָּה: בְּמִצְרַיִם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים
וּמֵאֲתַיִם מִכּוֹת.

We speak about the חסדים that ה' did for us, and we point out that even if He would have done some of them, דיינו, it would be enough to praise him!

כִּמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ!

דֵּינּוּ. אֱלוֹ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא עָשָׂה בָּהֶם שְׂפָטִים,

דֵּינּוּ. אֱלוֹ עָשָׂה בָּהֶם שְׂפָטִים, וְלֹא עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם,

דֵּינּוּ. אֱלוֹ עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, וְלֹא הָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם,

דֵּינּוּ. אֱלוֹ הָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת מַמוֹנָם,

דֵּינּוּ. אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת מַמוֹנָם וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם,

דֵּינּוּ. אֱלוֹ קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם וְלֹא הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרְבָה,

אלו העבירנו בתוכו בחרבה ולא שקע צרינו בתוכו. דינו.

אלו שקע צרינו בתוכו ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. דינו.

אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה ולא האכילנו את המן. דינו.

אלו האכילנו את המן ולא נתן לנו את השבת, דינו.

אלו נתן לנו את השבת, ולא קרבנו לפני הר סיני, דינו.

אלו קרבנו לפני הר סיני, ולא נתן לנו את התורה. דינו.

אלו נתן לנו את התורה ולא הכניסנו לארץ ישראל, דינו.

אלו הכניסנו לארץ ישראל ולא בנה לנו את בית הבחירה. דינו.

עַל אַחַת, כַּמָּה וְכַמָּה, טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ:
שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְעָשָׂה בָּהֶם שְׂפָטִים, וְעָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, וְהָרַג אֶת
בְּכוֹרֵיהֶם, וְנָתַן לָנוּ אֶת מַמּוֹנָם, וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, וְהֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ
בְּחַרְבָּה, וְשָׁקַע צָרְנוֹ בְּתוֹכוֹ, וְסִפֵּק צָרְכֵנוּ בַּמְדָּבָר אַרְבַּעַיִם שָׁנָה, וְהֶאֱכִילָנוּ
אֶת הַמָּן, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת, וְקִרְבָּנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה,
וְהַכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

place label here

-21-

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל says that the following is the
main part of יציאת מצרים

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הִיא אֹמֵר: כָּל שְׁלֹא אָמַר שְׁלֹשָׁה
דְּבָרִים אֵלוֹ בַּפֶּסֶח, לֹא יֵצֵא יְדֵי חֻבַּתּוֹ, וְאֵלוֹ הֵן:

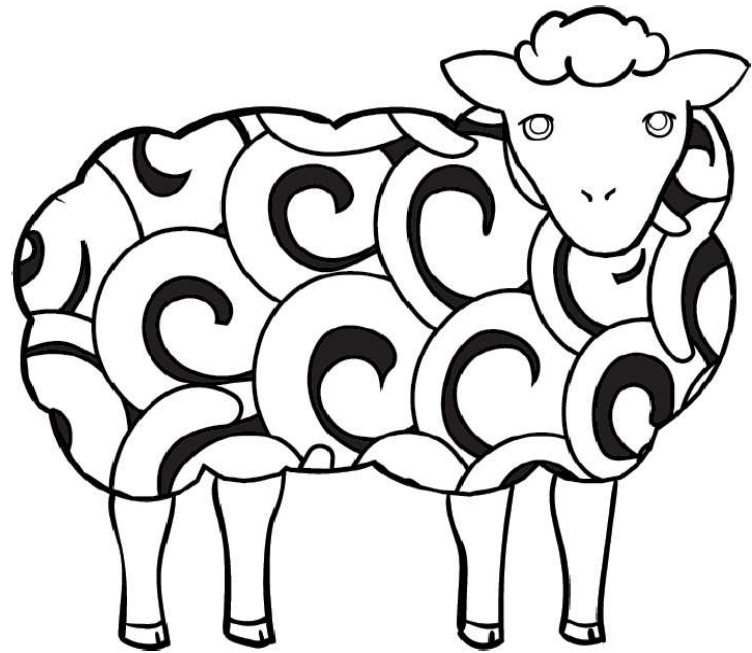
פֶּסֶח, מִצָּה, וּמְרוֹר.

place label here

-22-

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזִמַּן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם, עַל שׁוּם מָה?

עַל שׁוּם שֶׁפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הוּא עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם,
שֶׁנֶּאֱמַר: וְאָמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח
הוּא לִי, אֲשֶׁר פֶּסַח עַל בְּתֵי
בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת
מִצְרַיִם, וְאֶת בְּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד
הָעַם וַיִּשְׁתַּחֲוּ.

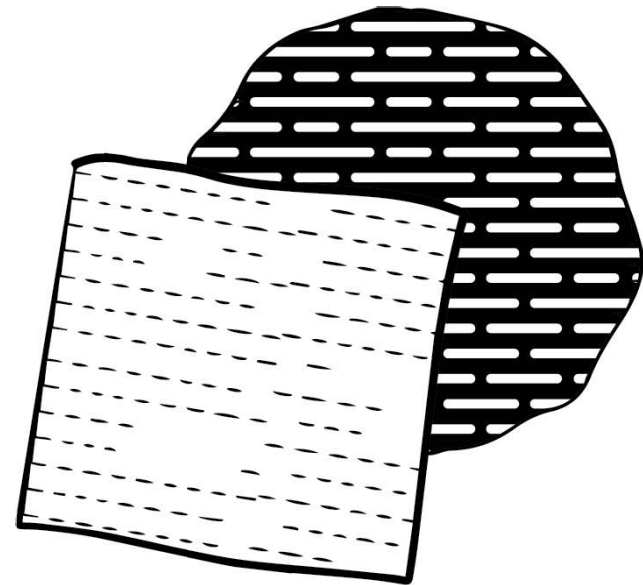

We point to or lift the מצות.

מִצָּה זֹאת שָׂאנוּ אוֹכְלִים, עַל שׁוּם מָה?

עַל שׁוּם שְׁלֹא הִסְפִּיק בְּצֵקָם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם
מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְגֵאֲלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאפּוּ אֶת הַבֶּצֶק אֲשֶׁר
הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֵגֶת מִצּוֹת, כִּי לֹא חָמַץ,
כִּי גֵרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהַתְמַהֵמָה,
וְגַם צִדָּה לֹא עָשׂוּ לָהֶם.

We point to or lift the מרור.

מָרֹר זֶה שְׂאֵנוֹ אוֹכְלִים, עַל שׁוֹם מָה?

עַל שׁוֹם שְׂמִירוֹ הַמְצָרִים אֶת
חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בַּמְצָרִים, שְׂנֵאמַר:
וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה,
בַּחֲמֹר וּבִלְבָנִים וּבְכָל עֲבֹדָה
בַּשָּׂדֶה אֶת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר
עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֹךְ.

place label here

-23-

בְּכָל דּוֹר וְדוֹר חַיֵּב אָדָם לְרֹאוֹת
אֶת עַצְמוֹ כְּאִלוֹ הוּא יֵצֵא מִמְצָרִים,
שֵׁנָאִמַר: וְהַגִּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא
לֵאמֹר, בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יי לִי
בְּצֵאתִי מִמְצָרִים. לֹא אֶת אֲבוֹתֵינוּ
בְּלֶבֶד גָּאֵל הֶקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֶלָּא
אִף אוֹתֵנוּ גָּאֵל עִמָּהֶם, שֵׁנָאִמַר:
וְאוֹתֵנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם, לְמַעַן הָבִיא
אֹתֵנוּ, לָתֵת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם.

We cover the מצות and lift up the כוס when saying 'לפיכך'.

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חִיבִים לְהוֹדוֹת, לְהַלֵּל, לְשַׁבַּח, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם,
לְהַעֲדָר, לְבָרֵךְ, לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל
הַנְּסִים הָאֵלֹהִים: הוֹצִיאָנוּ מֵעַבְדוֹת לְחֵרוֹת, מִיַּגוֹן לְשִׁמְחָה, וּמֵאֲבֵל
לְיוֹם טוֹב, וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גָּדוֹל, וּמִשְׁעָבוֹד לְגֵאֲלָה. וְנֹאמַר לְפָנָיו
שִׁירָה חֲדָשָׁה: הַלְלָנוּהָ.

place label here

place label here

-25-

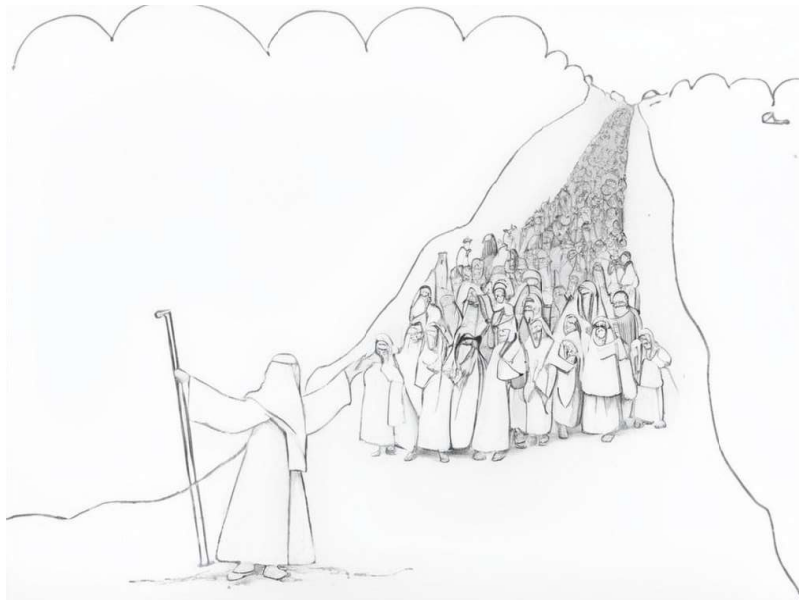

We uncover the מצות and start saying the first part of הלל.

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ, הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ. יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם. מִמְזַרְח שֶׁמֶשׁ עַד מְבֹאוֹ מְהֵלָל שֵׁם יְיָ. רַם עַל כָּל גּוֹיִם
יְיָ, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ. מִי כִּי אֱלֹהֵינוּ הַמְגַבִּיהֵי לַשַּׁבָּת, הַמְשַׁפִּילֵי
לְרֵאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. מְקִימֵי מֵעַפָּר דָּל, מַאֲשֵׁפֹת יָרִים אֲבִיוֹן,
לְהוֹשִׁיבֵי עַם נְדִיבִים, עַם נְדִיבֵי עַמּוֹ. מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת, אִם
הַבָּנִים שְׂמִיחָה. הַלְלוּיָהּ.

בַּצֵּאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לַעֲז, הִיְתָה
יְהוּדָה לְקַדְשׁוֹ, יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתָיו. הֵיּם רָאָה וַיִּנָּס, הַיַּרְדֵּן יִסֹּב
לְאַחֹר. הֶהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים, גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֹאן. מַה לָּךְ הֵיּם כִּי

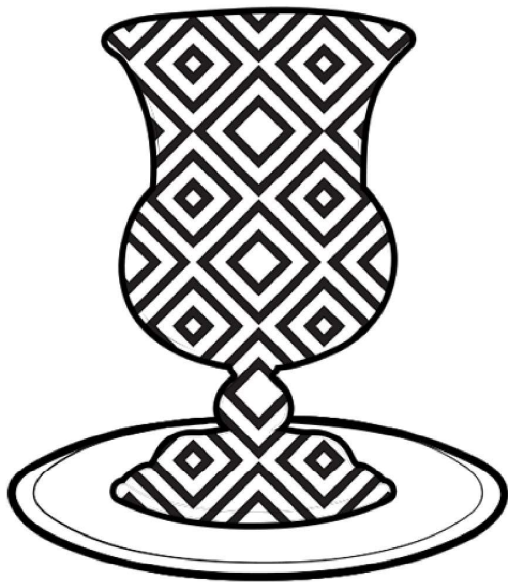
תָּנוּס, הַיַּרְדֵּן תִּסָּב לְאַחֹר, הֶהָרִים
תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים, גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֹאן.
מִלְּפָנֵי אָדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ, מִלְּפָנֵי
אֱלוֹהַ יַעֲקֹב. הַהֶפְכִי הַצֹּר אֲגַם
מַיִם, חֲלַמֵּי־שׁ לְמַעַיְנֵנוּ מַיִם.

We cover the מצות and lift up the כוס for the next 2 ברכות.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר גָּאֵלְנוּ וְגָאֵל אֶת אֲבוֹתֵינוּ
מִמִּצְרַיִם, וְהִגִּיעַנוּ לַלַּיְלָה הַזֶּה לֶאֱכֹל בּוֹ מִצֶּה וּמִרֹז. כֵּן יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ יִגִּיעַנוּ לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים אַחֲרַיִם הַבָּאִים לְקִרְאתָנוּ לְשָׁלוֹם,

שְׂמֵחִים בְּבִנְיַן עִירָךְ וְשָׂשִׁים בַּעֲבוּדָתְךָ. וְנֹאכֵל
שָׁם מִן הַזֵּבַחִים וּמִן הַפְּסָחִים (בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת:
מִן הַפְּסָחִים וּמִן הַזֵּבַחִים) אֲשֶׁר יִגִּיעַ דָּמָם
עַל קִיר מִזְבֵּיחֶךָ לְרִצּוֹן, וְנוֹדָה לְךָ שִׁיר חֲדָשׁ
עַל גְּאֻלְתָּנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
גָּאֵל יִשְׂרָאֵל.

We drink the second כוס.

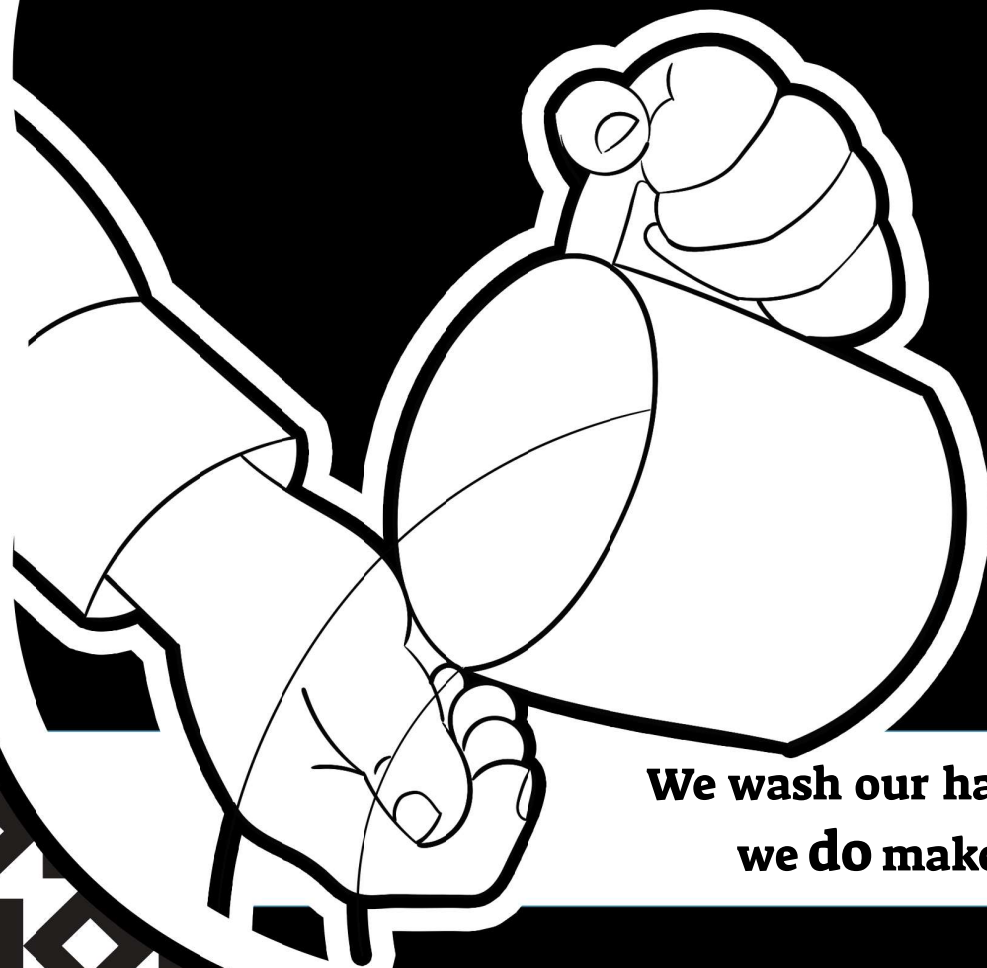
בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא
פְּרֵי הַגֶּפֶן.

ארבע כוסות

כוס שניה

רְחִיצָה

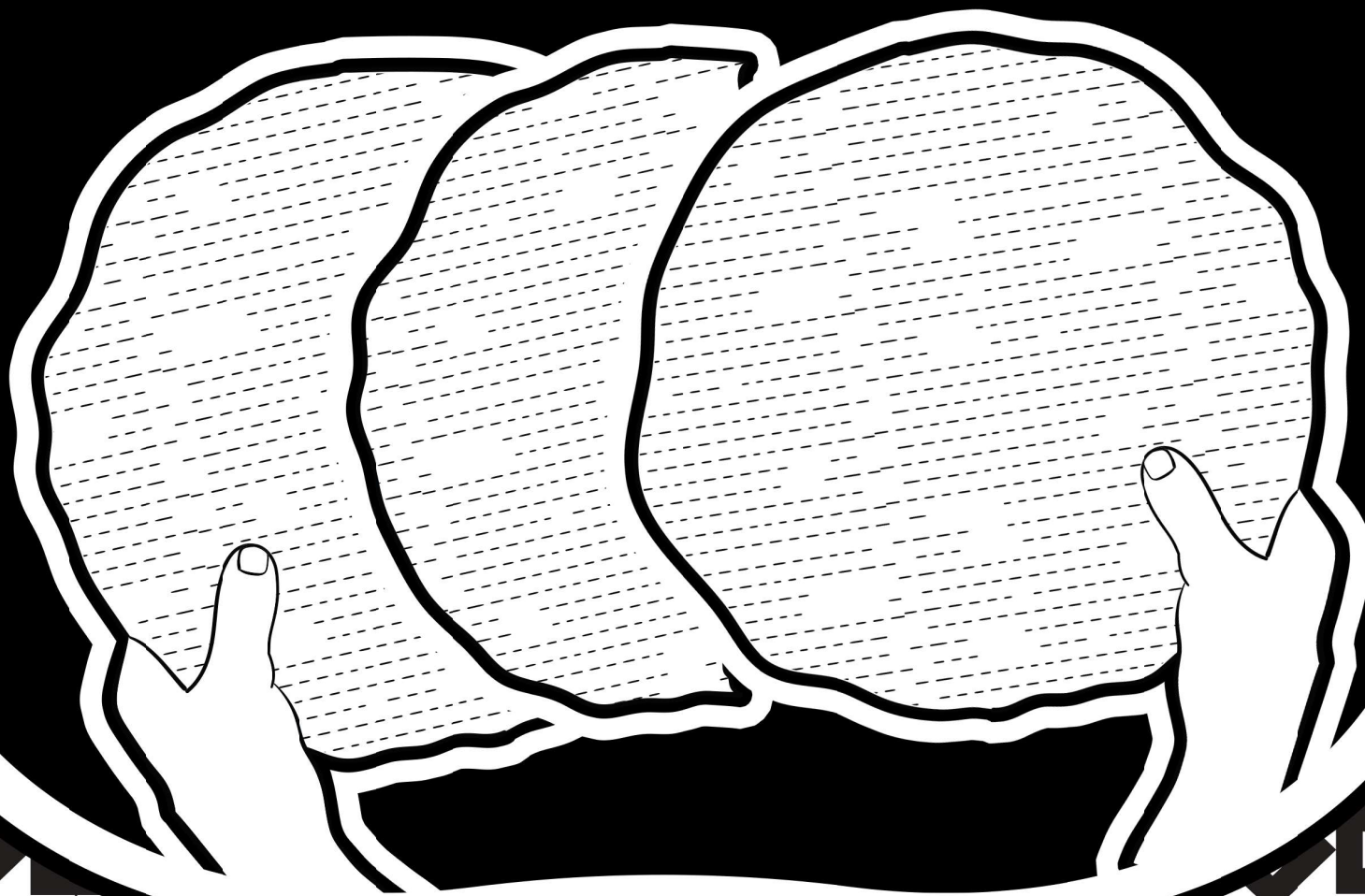
We wash our hands before eating מצה and
we do make a ברכה of נטילת ידים.

רְחֻצָה

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם.

מוציא קצה

מוציא מצה

We pick up all 3 מצות and make the ברכה of המוציא:

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא
לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

We put down the bottom מצה and continue:

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מִצָּה.

מרור

מָרוֹר

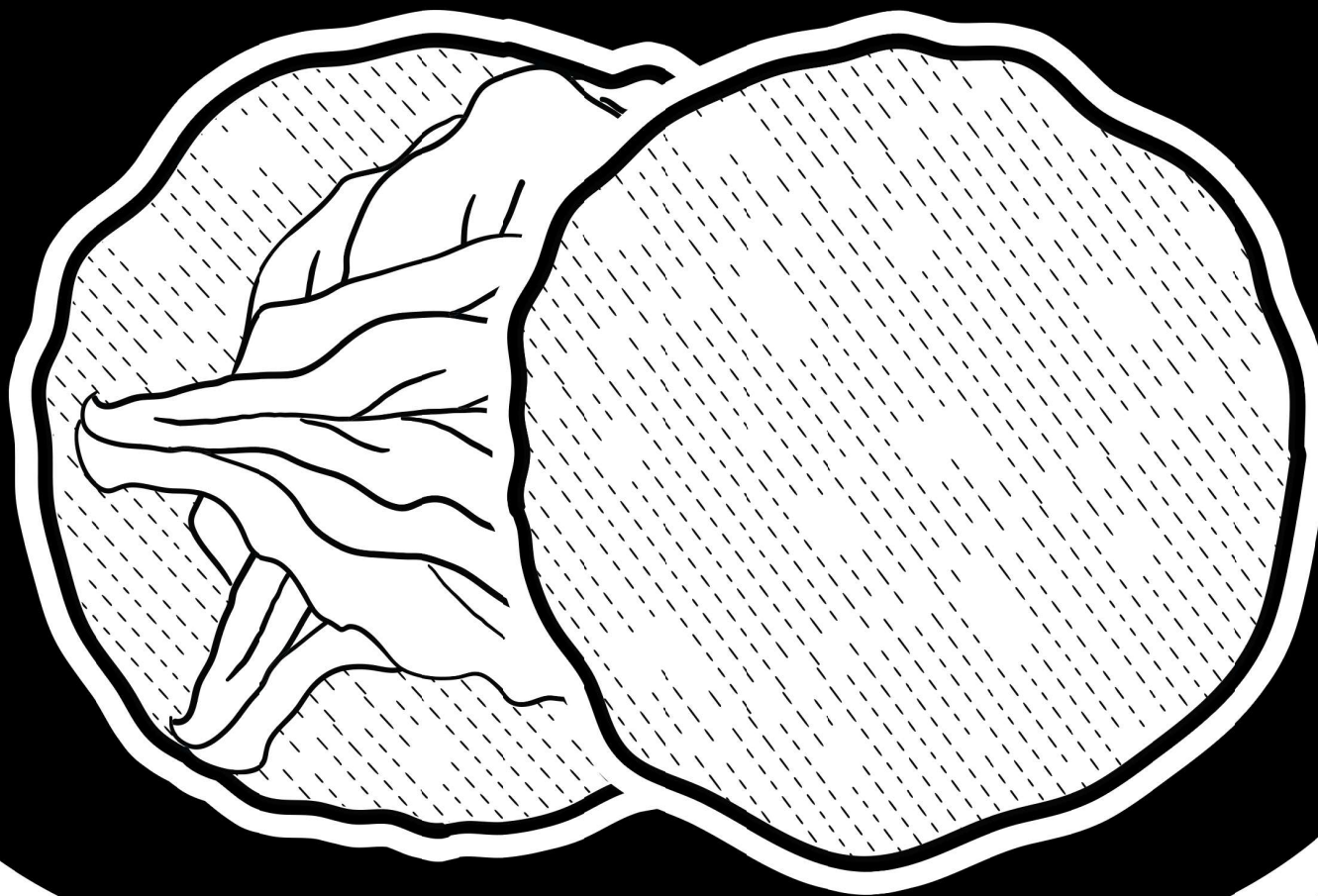
We take a **בזית** of מָרוֹר, dip it into **חרוסת**,
and make the following **ברכה**:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מָרוֹר.

We don't make a **בורא פרי האדמה** and we do not lean.

כּוּרָה

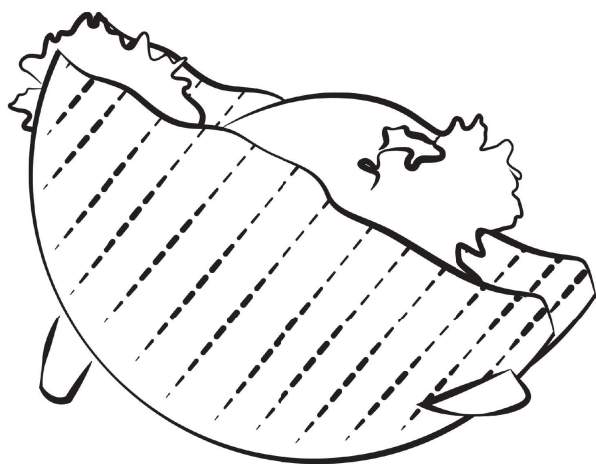
We take a כזית of מצה (ישראל) and a כזית of מרור and eat them together like a 'sandwich'.

Before we eat the sandwich, we say:

זְכוֹר לְמִקְדָּשׁ כְּהֵלֵל.

בְּיַמֵּינוּ עָשָׂה ה' לֵיל בְּזִמְנוֹ שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם: הָיָה

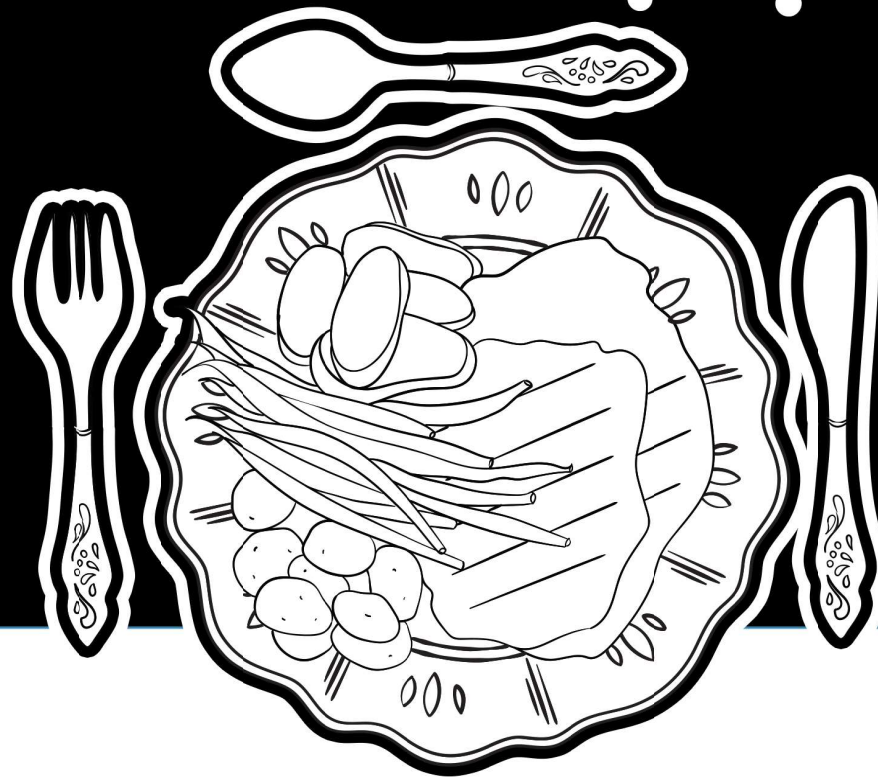

כּוֹרֵךְ מִצָּה וּמְרוֹר וְאוֹכֵל

בְּיַחַד, לְקַיֵּם מֵה שֶׁנֶּאֱמַר:

”עַל מִצּוֹת וּמְרוֹרִים יֹאכְלֵהוּ.”

שֶׁלֶחַן עֹזֵר:

We eat the סעודה with great שמחה!

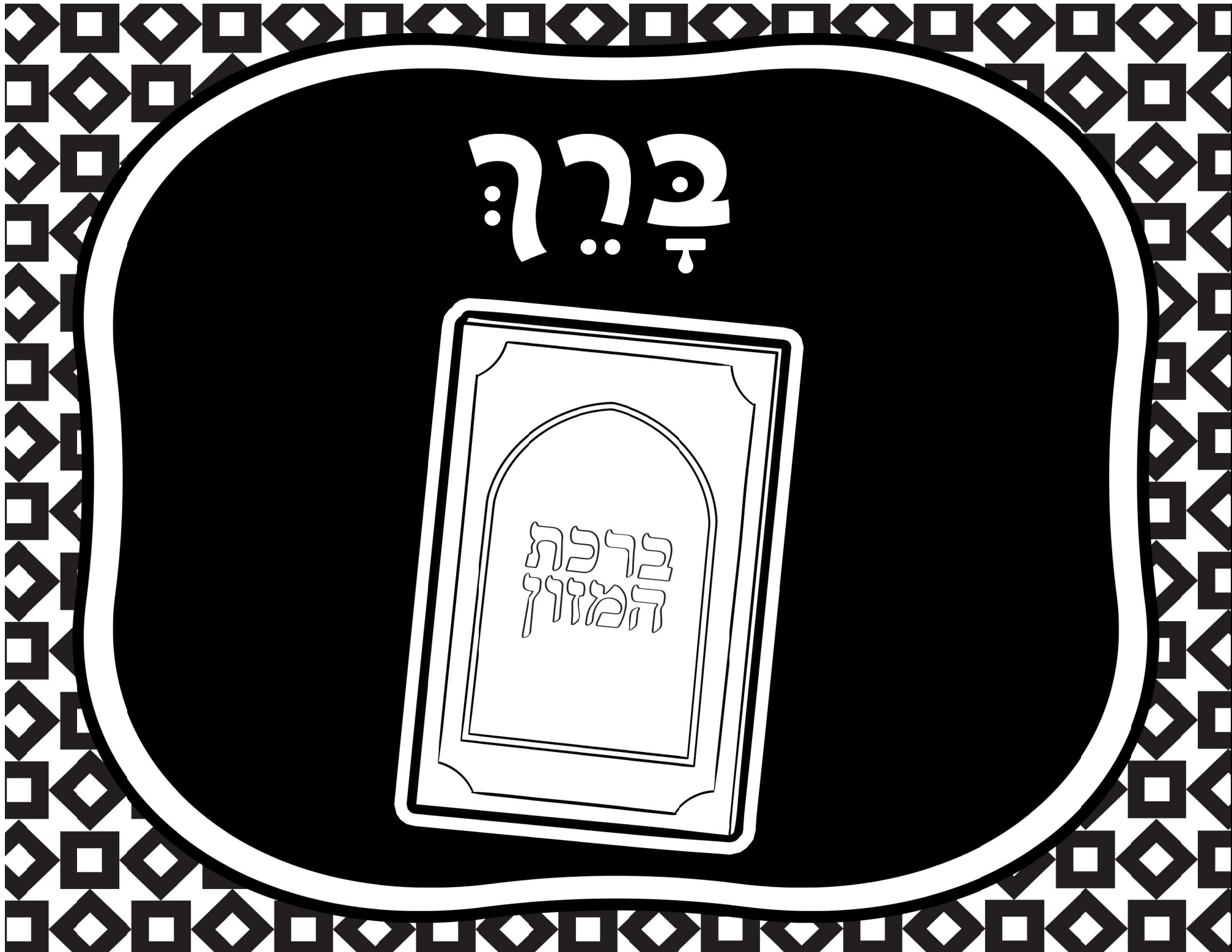
צפון

We take out the אפיקומן (the part of the middle מצה that was hidden), and we eat a כזית to remember the קרבן פסח.

Many people are careful to eat the אפיקומן before חצות (midnight). One may not eat after the אפיקומן.

פּוּרָה

בְּרֵכַת הַמַּזְזֵן

ד. 'ד' כוסות The wine is poured for the third cup of the

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוּב יי אֶת שְׂבִיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחַלְמִים. אֲזַי מָלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה. אֲזַי יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם: הַגְדִּיל יי לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי. הַגְדִּיל יי לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הָיִינוּ שְׂמֵחִים. שׁוּבָה יי אֶת שְׂבִיבַתנוּ כְּאֶפְיָקִים בְּנֶגֶב. הַזְרְעִים בְּדַמְעָה, בְּרִנָּה יִקְצְרוּ. הַלֹּחַף יִלֵּךְ וּבִכָּה נִשְׂא מִשְׁךְ הַזֶּרַע, בֹּא יבֹא בְרִנָּה נִשְׂא אֶלְמֹתֵינוּ.

המסובים עונים: יהי שם יי מְבָרֵךְ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

המזמן חוזר אומר: יהי שם יי מְבָרֵךְ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

ומוסיף עוד: בְּרִשׁוֹת מְרִנָּה וּרְבִינָה וּרְבוּתֵי, נְבָרֵךְ [אֱלֹהֵינוּ] שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ.

המסבים עונים: בְּרוּךְ [אֱלֹהֵינוּ] שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְוִבוֹ חֵיֵינוּ.

המזמן חוזר: בְּרוּךְ [אֱלֹהֵינוּ] שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְוִבוֹ חֵיֵינוּ.

A תפילה and thanks for food and nourishment.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הֵזַן אֶת הָעוֹלָם
כָּלוּ בְטוּבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, הוּא נוֹתֵן לֶחֶם לְכֹל
בְּשׂוֹר כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ. וּבְטוּבוֹ הִגְדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר
לָנוּ, וְאֵל יַחֲסֵר לָנוּ מִזֶּן לְעוֹלָם וָעֶד. בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הִגְדוֹל,
כִּי הוּא אֵל זֶן וּמַפְרִיֵּס לְכֹל וּמַטִּיב לְכֹל, וּמַכִּין מִזֶּן
לְכֹל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הֵזַן אֶת הַכֹּל.

A תורה of thanks for ארץ ישראל, the תורה, and
for taking care of our needs.

נוֹדָה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנַּחֲלָתָ לְאַבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֲמֻדָּה
טוֹבָה וְרַחֲבָה, וְעַל שֶׁהוֹצַאתָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם,
וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים, וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחֲתַמְתָּ בְּבִשְׂרָנוּ,
וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלְּמַדְתָּנוּ, וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ, וְעַל חַיִּים
חַן וְחֶסֶד שֶׁחֻנַּנְתָּנוּ, וְעַל אֲכִילַת מַזֶּן שֶׁאַתָּה זָן וּמִפְרִיָס
אוֹתָנוּ תָּמִיד, בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה:

וְעַל הַכֹּל יי אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחֲנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ,
יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. כַּפֶּתוּב:
וְאֶכְלֶתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבִרְכָתָּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יי, עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן:

A תפילה for the rebuilding of ירושלים and
that only 'ה should take care of our needs.

רַחֵם נָא יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ
וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ

וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו: אֱלֹהֵינוּ
אֲבִינוּ, רַעֲנוּ זִמְנֵנוּ פְּרַנְסֵנוּ וְכֻלְכְּלֵנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ, וְהַרְוַח לָנוּ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה מִכָּל צָרוֹתֵינוּ. וְנָא אֵל תִּצְרִיכֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ,
לֹא לַיָּדַי מִתְּנַת בְּשׁוּר וְדָם וְלֹא לַיָּדַי הַלְּוָאֲתָם, כִּי אִם
לְיַדְךָ הַמַּלְאָה הַפְּתוּחָה הַקְּדוּשָׁה וְהַרְחָבָה, שֶׁלֹּא נִבּוֹשׁ
וְלֹא נִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעֶד.

בשבת:

רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוֹת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
הַזֶּה. כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ הוּא לְפָנֶיךָ לְשַׁבַּת בּוֹ וְלַנּוֹחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוֹת רְצוֹנְךָ.

וּבְרִצוֹנְךָ הִנִּיחַ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ שֶׁלֹּא תִהְיֶה צָרָה וַיִּגְוֶן וְאִנְחָה בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ. וְהִרְאֵנוּ יי
אֱלֹהֵינוּ בְּנִחְמַת צִיּוֹן עִירָךְ וּבְבִנְיִן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָׁךְ כִּי אַתָּה הוּא בַעַל הַיְשׁוּעוֹת
וּבַעַל הַנְּחָמוֹת.

יום טוב for תפילה A special

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וַיָּבֵא וַיִּגִּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד
וַיִּזְכֹּר זְכוֹרֵנוּ וּפְקֻדוֹתֵנוּ, וַזְּכֹרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וַזְּכֹרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבֹדְךָ, וַזְּכֹרוֹן
יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָׁךְ, וַזְּכֹרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה
לְחַן וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה זְכַרְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ
לְטוֹבָה וּפְקֻדָנוּ בּוֹ לְבָרְכָהּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים. וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִים חוּס
וְחַנּוּן וּרְחָם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וּרְחוּם אַתָּה

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה בְרַחֲמָיו יְרוּשָׁלַיִם. אָמֵן.

A special הכרת הטוב of תפילה -
giving thanks and showing appreciation.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל אָבִינוּ מִלְכֵנוּ.
אֲדִירָנוּ בּוֹרְאָנוּ גֹאֲלֵנוּ יּוֹצְרֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ.
רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב לְכָל שְׂבָכָל יוֹם וַיּוֹם
הוּא הַטֵּיב, הוּא מְטִיב, הוּא יֵטִיב לָנוּ. הוּא גֹמְלָנוּ הוּא

גוֹמְלֵנוּ הוּא יְגַמְלֵנוּ לְעַד, לַחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרוּחַ
הַצֵּלָה וְהַצְלָחָה, בְּרָכָה וְיִשׁוּעָה נְחָמָה פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה
וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב, וּמְכַל טוֹב לְעוֹלָם עַל
יַחְסְרֵנוּ.

הַרְחֵמֵן הוּא יְמַלֹּךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעַד.

הַרְחֵמֵן הוּא יְתַבְרַךְ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים, וְיִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְעַד

וּלְנֵצַח נְצָחִים, וְיִתְהַדָּר בְּנוֹ לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

הַרְחַמֵּן הוּא יִפְרֹנְסֵנוּ בְּכָבוֹד.

הַרְחַמֵּן הוּא יִשְׁבֹּר עֲלֵנוּ מֵעַל צוֹאֲרֵנוּ, וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ
קוֹמְמֵיּוֹת לְאֶרְצֵנוּ.

הַרְחַמֵּן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ בְּרָכָה מְרַבָּה בַּבַּיִת הַזֶּה, וְעַל
שְׁלַחַן זֶה שְׂאֵכְלֵנוּ עָלָיו.

הַרְחַמֵּן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב,
וַיִּבְשֹׁר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת.

הַרְחֵמֶן הוּא יְבָרֶךְ אֶת [אָבִי מוֹרִי] בַּעַל הַבַּיִת
הַזֶּה. וְאֶת [אִמִּי מוֹרְתִי] בַּעֲלַת הַבַּיִת הַזֶּה,
אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זֶרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם.
אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ
אֲבֹרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּכָל מְכַל כָּל, כֵּן יְבָרֶךְ
אוֹתָנוּ כָּלֵנוּ יַחַד בְּבִרְכָה שְׁלֵמָה, וְנֹאמֵר, אָמֵן.

בַּמָּרוֹם יִלְמְדוּ עֲלֵיהֶם וְעָלֵינוּ זְכוֹת שְׁתֵּהא לְמִשְׁמֶרֶת
שְׁלוֹם. וְנִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יי, וְצַדִּיקָה מֵאֵלֵהי
יִשְׁעֵנוּ, וְנִמְצָא חֵן וְשִׁכָּל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם.

בשבת: הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שְׁכָלוּ שִׁבְת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שְׁכָלוּ טוֹב. יוֹם שְׁכָלוּ אָרוֹךְ.
יוֹם שְׁצַדִּיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשֵׁיהֶם
וְנִהְנִים מְזִיו הַשְּׂכִינָה וִיהִי חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם.

הַרְחֵמֵן הוּא יִזְכֵּנוּ לִימֹת הַמְּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.
מִגְדוֹל יְשׁוּעוֹת מַלְכוּתוֹ וְעֲשֵׂה חֶסֶד לְמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזֶרְעוֹ
עַד עוֹלָם. עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֲמְרוּ, אָמֵן.

יִרְאוּ אֶת יְיָ קְדוֹשֵׁינוּ, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו. כְּפִירִים רָשׁוּ
וְרַעֲבוּ, וְדַרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב. הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי
לְעוֹלָם חֶסְדּוֹ. פּוֹתַח אֶת יְדָהּ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן.
בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בְּיָיָ, וְהָיָה יְיָ מִבְּטָחוֹ. נַעֲר

הִיִּיתִי גַם זָקֵנְתִי, וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נֶעְזָב, וְזָרְעוֹ
מִבֶּקֶשׁ לֶחֶם. יְיָ עֲזֵ לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

We drink the third כוס.

ארבע כוסות

כוס שלישית

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,

אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

בוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן.

The כוס של אליהו is filled at this point. We now fill the fourth cup of the כוסות ד'. We open the door to the outside and say:

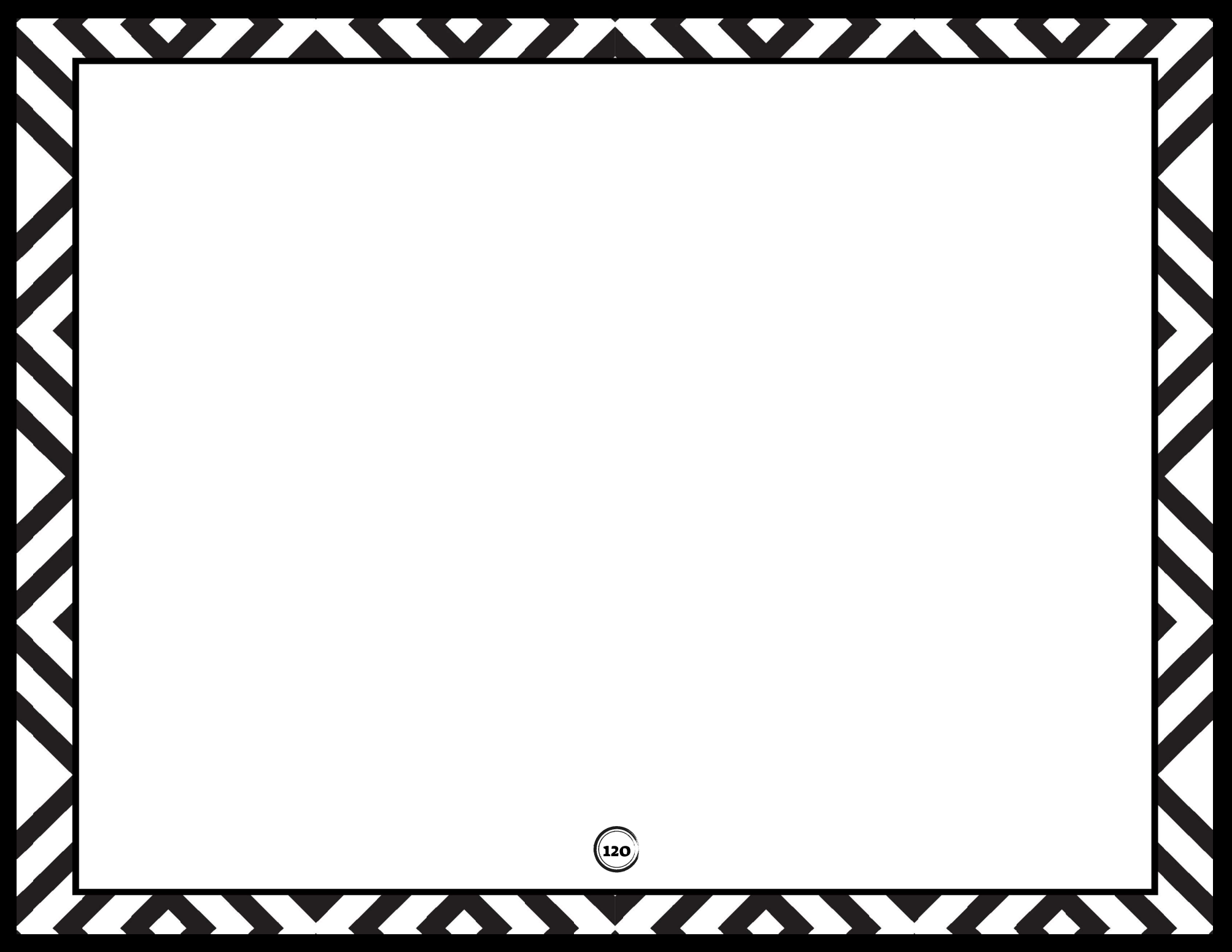

שִׁפְךָ חֲמַתְךָ אֶל הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת
אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ.
כִּי אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת
נְוֵהוּ הִשְׁמֹו. שִׁפְךָ עֲלֵיהֶם
זַעֲמָךְ וַחֲרוֹן אַפֶּךָ יִשְׁיגֵם.
תִּרְדֹּף בְּאֵף וְתִשְׁמִידֵם מִתַּחַת

שְׁמֵי יי

הַלֵּל

הלל

We now continue to say the rest of הלל.

לֹא לָנוּ, יְיָ, לֹא לָנוּ, כִּי לְשִׁמְךָ יִתֵּן כְּבוֹד, עַל חֶסֶדְךָ עַל אֲמִתְךָ.
לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיךָ נָתַתָּ אֱלֹהֵיהֶם. וְאֵלֵינוּ בִּשְׁמַיִם, כֹּל
אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה. עֲצִבְיָהֶם כְּסֹף וְזָהַב מִעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם. פֶּה
לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ, עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ. אֲזַנַּיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ,
אַף לָהֶם וְלֹא יִרְיחוּן. יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְיִשוּן, רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלִכוּ,
לֹא יִהְיוּ בְּגִרוֹנָם. כְּמוֹתָם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם, כֹּל אֲשֶׁר בִּטַח בָּהֶם.

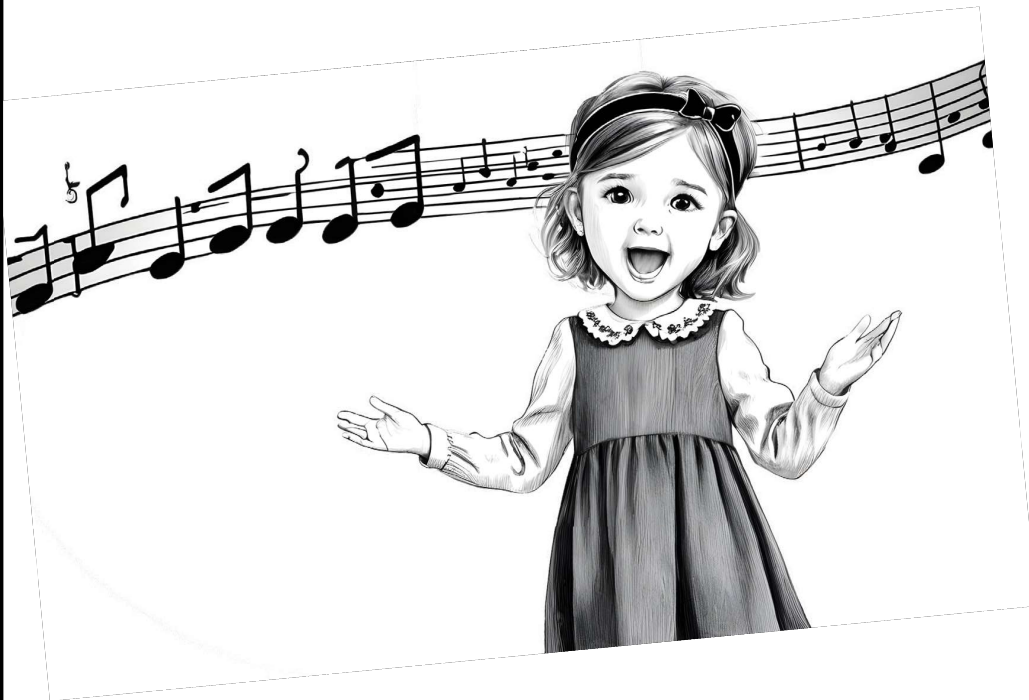
יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיְי, עֲזָרָם וּמַגִּנָּם הוּא. בַּיֵּת אֶהְרֹן בְּטַחוּ בַּיְי,
עֲזָרָם וּמַגִּנָּם הוּא. יֵרְאֵי יְי בְּטַחוּ בַּיְי, עֲזָרָם וּמַגִּנָּם הוּא.

יְי זְכָרְנוּ יְבָרֵךְ. יְבָרֵךְ אֶת בַּיֵּת יִשְׂרָאֵל, יְבָרֵךְ אֶת בַּיֵּת אֶהְרֹן,
יְבָרֵךְ יֵרְאֵי יְי, הַקְּטַנִּים עִם הַגְּדֹלִים. יִסֵּף יְי עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם
וְעַל בְּנֵיכֶם. בְּרוּכִים אַתֶּם לַיְי, עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. הַשָּׁמַיִם
שָׁמַיִם לַיְי וְהָאָרֶץ נָתַן לַבְּנֵי אָדָם. לֹא הַמֵּתִים יִהְלְלוּ יְהוָה וְלֹא
כָּל יֶרֶדִי דוּמָה. וְאַנְחָנוּ נְבָרֵךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. הַלְלוּ יְהוָה.

אֶהְבֶּתִי כִּי יִשְׁמַע יי אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנָי. כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי
וּבְיָמַי אֶקְרָא. אֶפְפוּנֵי חֶבְלֵי מוֹת וּמְצָרֵי שְׂאוֹל מְצָאוּנֵי,
צָרָה וַיְגוֹן אֶמְצָא. וּבְשֵׁם יי אֶקְרָא: אָנָּה יי מַלְטָה נַפְשִׁי.
חֲנוּן יי וְצַדִּיק, וְאֱלֹהֵינוּ מְרַחֵם. שִׁמְר פֶּתָאִים יי, דַּלּוֹתַי
וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמִנוּחַיִכִי, כִּי יי גָּמַל עָלַיִכִי. כִּי
חֲלַצְתָּ נַפְשִׁי מִמּוֹת, אֶת עֵינַי מִן דְּמָעָה, אֶת רַגְלֵי מִדְּחִי.
אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יי בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר,
אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד. אֲנִי אֶמְרַתִּי בְּחַפְזִי כָּל הָאָדָם כֹּזֵב.

מָה אָשִׁיב לַיְי כָּל תַּגְּמוּלוֹהִי עָלַי. כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא
וּבִשְׁם יְי אֶקְרָא. נְדָרֵי לַיְי אֲשַׁלֵּם נְגִדָה נָא לְכֹל עַמּוֹ. יִקָּר
בְּעֵינַי יְי הַמּוֹתֶה לַחֲסִידָיו. אָנָּה יְי כִּי אֲנִי עַבְדְּךָ, אֲנִי

עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתְךָ, פִּתְחָת
לְמוֹסְרֵי. לָךְ אֲזַבַּח זֶבַח
תּוֹדָה וּבִשְׁם יְי אֶקְרָא.
נְדָרֵי לַיְי אֲשַׁלֵּם נְגִדָה
נָא לְכֹל עַמּוֹ. בְּחֲצֹרוֹת
בֵּית יְי, בְּתוֹכֵכִי
יְרוּשָׁלָּיִם. הַלְלוּיָהּ.

הִלְלוּ אֶת יְיָ כָּל גּוֹיִם, שִׁבְּחוּהוּ כָּל הָאֲמִיּוֹת. כִּי
גִבּוֹר עָלֵינוּ חֶסֶדְוֹ, וְאִמְתּוֹ יְיָ לְעוֹלָם. הִלְלוּיָהּ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְוֹ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְוֹ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְוֹ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְוֹ.

הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב

יֹאמְרוּ נָא יִשְׂרָאֵל

יֹאמְרוּ נָא בֵּית אֱהֲרֹן

יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ

מִן הַמִּצֵּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בַמְּרֻחַב יְהוָה. יי לִי, לֹא
אִירָא - מֶה יַעֲשֶׂה לִּי אָדָם, יי לִי בְעֲזָרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה
בְּשִׁנְאִי. טוֹב לַחֲסוֹת בַּיַּי מִבֶּטַח בְּאָדָם. טוֹב לַחֲסוֹת בַּיַּי
מִבֶּטַח בַּנְּדִיבִים. כָּל גּוֹיִם סָבְבוּנִי, בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילָם.
סָבוּנִי גַם סָבְבוּנִי, בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילָם. סָבוּנִי כַדְּבָרִים,
דַּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים, בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילָם. דָּחָה דְחִיתַנִּי
לְנֶפֶל, וַיִּי עֲזָרֵנִי. עֲזֵי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה.
קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאֶהְלִי צְדִיקִים: יָמִין יי עֲשֶׂה חֵיל,

יִמִּין יְיָ רוֹמְמָה, יִמִּין יְיָ עֹשֶׂה חֵיל. לֹא אָמוֹת כִּי אַחִיָּה, וְאִסְפֹּר
מֵעֲשֵׂי יְהוָה. יִסֹּר יִסְרֹנֵי יְהוָה, וְלַמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי. פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי
צֶדֶק, אָבֹא בָם, אֹדְדָה יְהוָה. זֶה הַשַּׁעַר לִי, צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.
אֹדְדָה כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה. אֹדְדָה כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי
לִי לִישׁוּעָה. אֹדְדָה כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה. אָבֹן מֵאֲסוֹ
הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. אָבֹן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ
פְּנֵה. מֵאֵת יְיָ הִיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאֹת בְּעֵינֵינוּ. מֵאֵת יְיָ הִיְתָה
זֹאת הִיא נִפְלְאֹת בְּעֵינֵינוּ. זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ, נִגִּילָה וְנִשְׂמְחָה
בּוֹ. זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ, נִגִּילָה וְנִשְׂמְחָה בּוֹ.

אָנָא ייִ, הוֹשִׁיעָה נָא.
אָנָא ייִ, הוֹשִׁיעָה נָא.
אָנָא ייִ, הַצְּלִיחָה נָא.
אָנָא ייִ, הַצְּלִיחָה נָא.

בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם ייִ, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית ייִ.
בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם ייִ, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית ייִ.

אֵל ייִ וַיֵּאָר לָנוּ, אֶסְרוּ חַג בַּעֲבֹתַיִם עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.
אֵל ייִ וַיֵּאָר לָנוּ, אֶסְרוּ חַג בַּעֲבֹתַיִם עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.

אֵלֵי אֶתָּה וְאוֹדֶךָ, אֱלֹהֵי - אֲרוּמֶךָ.
אֵלֵי אֶתָּה וְאוֹדֶךָ, אֱלֹהֵי - אֲרוּמֶךָ.

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.
הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

יִהְיֶה לְלוֹדֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וַחֲסִידֶיךָ צְדִיקִים עוֹשֵׂי
רְצוֹנֶיךָ, וְכָל עַמֶּךָ בַּיִת יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ, וַיִּשְׂבְּחוּ
וַיִּפְאֲרוּ, וַיְרוֹמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ, וַיִּקְדִּישׁוּ וַיִּמְלִיכוּ אֶת שְׁמֶךָ, מִלְּכָנוּ.
כִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשַׁמֵּךְ נֶאֱמָר לְזַמֵּר, כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם
אֶתָּה אֵל.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְּךָ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְּךָ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְּךָ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְּךָ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְּךָ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְּךָ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְּךָ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְּךָ.

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב

הוֹדוּ לַאלֹהֵי הָאֱלֹהִים

הוֹדוּ לַאֲדֹנָי הָאֲדֹנִים

לַעֲשׂוֹת נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ

לַעֲשׂוֹת הַשָּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה

לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם

לַעֲשׂוֹת אוֹרִים גְּדֹלִים

אֶת הַשָּׁמַשׁ לְמַמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם

אֶת הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים לְמַשְׁלֹת בַּלַּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

לְמַכָּה מִצָּרִים בְּבִכּוּרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעֵ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

לְגַזֵּר יָם סוּף לְגַזְרִים כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

וְנָעַר פְּרָעָה וְחִילוֹ בַּיָּם סוּף כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדִּוּ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדִּוּ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדִּוּ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדִּוּ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדִּוּ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדִּוּ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדִּוּ.

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדִּוּ.

לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֹלִים

וַיַּהַרְג מְלָכִים אֲדִירִים

לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי

וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן

וְנָתַן אֶרֶץ לְנַחֲלָה

נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עֶבְדוֹ

שָׁבַשְׁפָּלָנוּ זָכַר לָנוּ

וַיַּפְּרֵקֵנוּ מִצָּרֵינוּ

כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.

כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.

נִתֵּן לָחֶם לְכֹל בְּשׂוֹר

הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם

The following **תפילה** of **נשמת** is a **תפילה** of **overwhelming expression of thanks** to **הקדוש** for all the **חסדים** that He did and that He constantly does for all of us. It also expresses a **בקשה** that He should continue to shower his **חסדים** upon all of **ישראל**. It is also said every **שבת** during **davening**. It is an extremely **הייליג** and **uplifting תפילה**.

נְשַׁמֵּת כָּל חַי תְּבַרַךְ אֶת שְׁמֶךָ, ה' אֱלֹהֵינוּ, וְרוּחַ כָּל בְּשׂוֹר
תְּפַאֵר וְתְרוּמִים זְכוֹרָה, מִלְּפָנֶיךָ, תָּמִיד. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
אֶתָּה אֵל, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ, פּוֹדֶה

וּמִצִּיל וּמִפְרִיִס וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה. אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
אֶלָּא אַתָּה. אֱלֹהֵי הָרְאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, אֱלוֹהַּ כָּל בְּרִיּוֹת,
אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת, הַמְהַלֵּל בְּרַב הַתְּשׁוּבָחוֹת, הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ
בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיֵּי לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן - הַמְעוֹרֵר
יְשׁוּנִים וְהַמְקִיץ נֹרְדָמִים, וְהַמְּשִׁיחַ אֱלָמִים וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים
וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזֹּקֵף כְּפוּפִים. לָךְ לְבַדְךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים. אֱלוֹ
פִינוּ מִלֵּא שִׁירָה כִּים, וּלְשׁוֹנָנוּ רִנָּה כְּהַמּוֹן גְּלִיו, וְשִׁפְתוֹתֵינוּ
שׁוֹבַח כְּמֶרְחַבֵי רְקִיעַ, וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִיָּרֵחַ, וְיָדֵינוּ

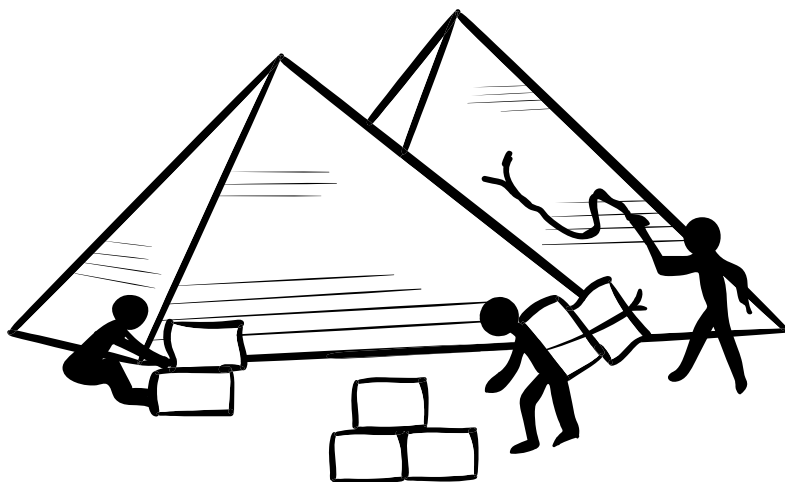
פְּרוֹשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם, וְרַגְלֵינוּ קְלוֹת כְּאֵילוֹת - אֵין אֲנַחְנוּ
מִסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לָךְ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וּלְבָרֶךְ
אֶת שִׁמְךָ עַל אַחַת מֵאַלְפֵי אֶלְפֵי אֶלְפֵי וְרֵבֵי רֵבֵבֹת
פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת שְׁעָשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ. מִמְצָרִים

גְּאֻלָּתָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית

עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ, בְּרָעַב

זָנְתָנוּ וּבִשְׁבַע כֹּלֵלְתָנוּ,

מִחָרֵב הִצַּלְתָנוּ וּמִדְּבַר

מִלִּטְתָּנוּ, וּמִחַלִּים רָעִים וְנֹאמָנִים דְּלִיתָנוּ. עַד הֵנָּה עֲזָרוּנוּ
רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֶסֶדְךָ, וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לִנְצַח.
עַל כֵּן אֲבָרִים שְׁפִלְגַת בָּנוּ וְרוּחַ וְנִשְׁמָה שְׁנַפְחַת בְּאַפֵּינוּ
וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר שִׁמַּת בְּפִינוּ - הֵן הֵם יוֹדוּ וְיִבְרְכוּ וְיִשְׁבְּחוּ וְיִפְאָרוּ
וְיִרְוּמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיִקְדִּישׁוּ וְיִמְלִיכוּ אֶת שְׁמֶךָ מִלְּפָנֵינוּ. כִּי כָל
פֶּה לְךָ יוֹדֶה, וְכָל לָשׁוֹן לְךָ תִּשְׁבַּע, וְכָל בֶּרֶךְ לְךָ תִּכְרַע, וְכָל
קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה, וְכָל לְבָבוֹת יִירְאוּךָ, וְכָל קָרֵב וְכָל לִיּוֹת
יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ. כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב, כָּל עֲצַמֹתַי תֹּאמְרָנָה, יְיָ מִי

כְּמוֹהַ מַצִּיל עָנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֲבִיוֹן מִגְזָלוֹ. מִי יִדְמֶה לָּךְ
וּמִי יִשְׁוֶה לָּךְ וּמִי יַעֲרֶךְ לָּךְ הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, קִנֵּה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. נְהַלְלֶךָ וְנִשְׁבַּחֶךָ וְנִפְאָרֶךָ וְנִבְרַךְ אֶת
שֵׁם קְדוֹשְׁךָ, כְּאֲמֹר: לְדָוִד, בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת יְיָ וְכָל קְרֹבֵי אֶת
שֵׁם קְדוֹשׁוֹ.

הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֲזָךְ, הַגָּדוֹל בְּכִבוֹד שְׁמֶךָ, הַגִּבּוֹר לְנִצָּח
וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ, הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשְׂא.
שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב: רַנְּנוּ צְדִיקִים בַּיְיָ,

לְיִשְׂרָאֵל נְאוּה תְהִלָּה. בְּפִי יִשְׂרָאֵל תְּתַהַלֵּל, וּבְדַבְרֵי צְדִיקִים
תִּתְבָּרַךְ, וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמֵם, וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים
תִּתְקַדֵּשׁ.

וּבְמִקְהֵלוֹת רַבּוֹת עִמָּךְ בַּיִת יִשְׂרָאֵל בְּרָנָה יִתְפָּאֵר שְׁמֶךָ
מִלְּפָנֶינוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר שְׁפָן חוֹבֵת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְהוֹדוֹת לְהֵלֵל לְשַׁבַּח, לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדִּיר
לְבָרֶךְ, לְעֵלֶה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דַּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחֹת דָּוִד בֶּן
יִשִׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחְךָ.

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלְּפָנֶינוּ, הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, כִּי לָךְ נָאָה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיר
וְשִׁבְחָה, הַלֵּל וְזִמְרָה, עֵז וּמִמְשָׁלָה, נְצַח, גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה, תְּהִלָּה
וְתִפְאֳרָת, קְדוּשָׁה וּמַלְכוּת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתְּשׁוּבָחוֹת, אֵל הַהוֹדָאוֹת,
אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה, מֶלֶךְ אֵל חַי הָעוֹלָמִים.

We drink the fourth כוס.

ארבע כוסות

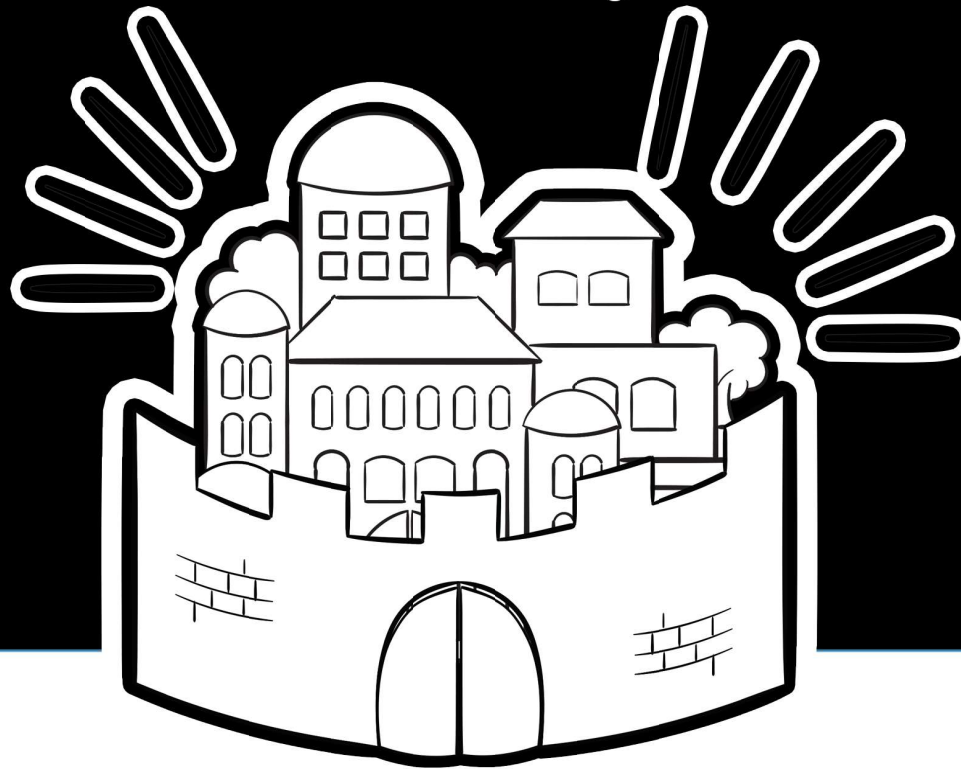
כוס רביעית

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן,
וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ חֲמֹדָה טוֹבָה וְרַחֲבָה שְׂרָצִית
וְהִנְחַלְתָּ לְאַבוֹתֵינוּ לֶאֱכֹל מִפְּרִיהָ וּלְשִׁבְעַ מְטוֹבָה. רַחֵם

נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עֲמָךְ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ
וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מִזְבְּחֶךָ וְעַל הַיְכָלְךָ. וּבְנֵה
יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ
וְשִׁמְחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ וְנֹאכַל מִפְרֵיהָ וְנִשְׂבַע מִטוֹבָהּ וְנִבְרַכְךָ
עָלֶיהָ בְּקֹדֶשׁהּ וּבְטָהֳרָהּ [בשבת: וְרָצָה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְיוֹם
הַשַּׁבָּת הַזֶּה] וְשִׁמְחֵנוּ בְיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה, כִּי אַתָּה
יְיָ טוֹב וּמְטִיב לְכָל, וְנוֹדֶה לְךָ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגָּפֶן.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגָּפֶן.

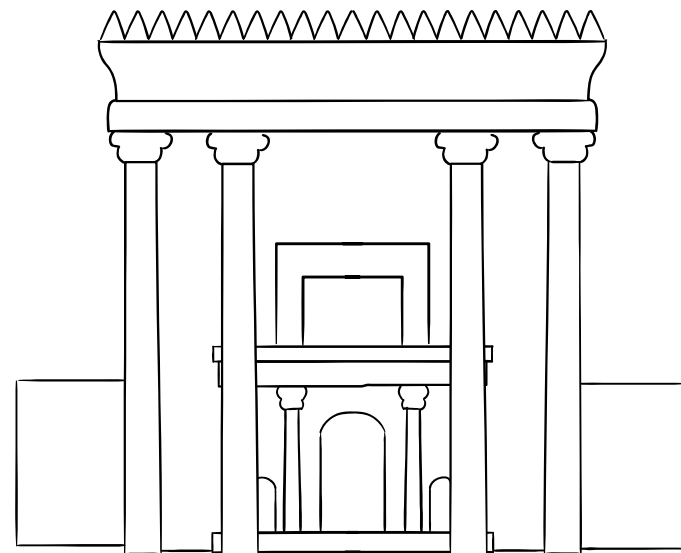
נִרְצָה

Whoever does the מצוות of the סדר is loved by 'ה'. We daven that our סדר pleases 'ה', and that next year we will celebrate in ירושלים!

חֲסִל סְדוֹר פִּסַּח פְּהִלְכָתוֹ, כָּכֵל מְשַׁפְּטוֹ
וְחֻקָּתוֹ. פֶּאֶשֶׁר זָכִינוּ לְסִדֵּר אוֹתוֹ כֵּן נִזְכֶּה
לְעֲשׂוֹתוֹ. זָךְ שׁוֹכֵן מְעוֹנָה, קוֹמִים קֹהֵל עֵדֶת
מִי מָנָה. בְּקָרוֹב נִהַל נְטֵיעֵי כֹנֵה פְדוּיִם
לְצִיּוֹן בְּרִנָּה.

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם!
לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם!
לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם!

This is said on the first night of פסח.
We mention the many events that happened at night.

וּבֵכֵן וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה

בַּלַּיְלָה,

הַלַּיְלָה,

לַיְלָה,

הַלַּיְלָה,

אֶז רֹב נִסִּים הִפְלִאתָ

בְּרֹאשׁ אֲשֶׁמֹרֶת זֶה

גֵּר צַדִּיק נִצַּחְתָּו כְּנִחַלֵּק לוֹ

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה.

דִּנְתָּ מֶלֶךְ גֵּר בַּחֲלוֹם

הַפְּחַדֹּת אֲרָמִי בְּאֶמֶשׁ

וַיִּשָׁר יִשְׂרָאֵל לְמִלְאָךְ וַיּוֹכַל לוֹ

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה.

זָרַע בְּכוֹרֵי פֶתְרוֹס מַחֲצֵת בַּחֲצֵי

חֵילָם לֹא מָצְאוּ בְּקוֹמָם

טִיסַת נֶגִיד חֲרֻשֶׁת סְלִית בְּכוֹכְבֵי

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה.

יַעֲז מְחָרֵף לְנוֹפֵף אֹוִי, הוֹבֵשֶׁת פְּגָרִיו

לַיְלָה,

לַיְלָה,

הַלַּיְלָה,

בַּלַּיְלָה,

לַיְלָה,

בַּלַּיְלָה,

כָּרַע בֵּל וּמִצְבוֹ בְּאִישׁוֹן

לִילָה,

לְאִישׁ חֲמוּדוֹת נִגְלָה רָז חֲזוֹת

לִילָה,

וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

מִשְׁתַּכַּר בְּכֵלֵי קֹדֶשׁ נִהְרַג בּוֹ

בַּלַּיְלָה,

נוֹשַׁע מִבּוֹר אַרְיוֹת פּוֹתֵר בַּעֲתוֹתַי

לִילָה,

שֹׁנְאָה נָטַר אֶגְגִּי וְכָתַב סְפָרִים

בַּלַּיְלָה,

וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

עוֹרֶרֶת נִצְחָךְ עָלָיו בְּנֹדֵד שְׁנֵית

לִילָה.

פּוֹרָה תִּדְרוֹךְ לְשׁוֹמֵר מַה

צָרַח כִּשְׁוֹמֵר וְשָׁח אֶתָּא בְּקֶר וְגַם

וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

קָרַב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא

רָם הוֹדַע כִּי לָךְ הַיּוֹם אַף לָךְ

שׁוֹמְרִים הַפְּקִיד לְעִירָךְ כֹּל הַיּוֹם וְכֹל

תָּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֲשֻׁכָת

וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

מִלַּיְלָה,

לַיְלָה,

לַיְלָה,

הַלַּיְלָה,

הַלַּיְלָה,

לַיְלָה,

This is said on the second night of פסח.
We mention the many events that happened on פסח.

וּבֵכֵן וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח

בַּפֶּסַח,

פֶּסַח,

פֶּסַח,

בַּפֶּסַח,

אִמְץ גְּבוּרוֹתֶיךָ הַפְּלֵאתָ

בְּרֹאשׁ כָּל מוֹעֲדוֹת נְשִׂאתָ

גְּלִיתָ לְאֶזְרָחֵי חֲצוֹת לַיִל

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח.

דְּלַתֵּי דַּפְקַת כַּחַם הַיּוֹם

בַּפֶּסַח,

פֶּסַח,

בַּפֶּסַח,

פֶּסַח,

בַּפֶּסַח,

פֶּסַח,

הַסְעִיד נּוֹצְצִים עֲגוֹת מִצּוֹת

וְאֵל הַבֶּקָר רָץ זֵכֶר לְשׁוֹר עֵרֶךְ

וְאִמְרַתֶם זֶבַח פֶּסַח.

זֹעֲמוּ סְדוּמִים וְלוֹהֵטוּ בְּאֵשׁ

חֲלֵץ לוֹט מֵהֶם וּמִצּוֹת אָפָה בִקֵּץ

טֹאטֹאת אֲדַמַּת מֶךְ וְנֹף בְּעֶבְרֶךָ

וְאִמְרַתֶם זֶבַח פֶּסַח.

יְהִי רֹאשׁ כָּל אֹן מַחְצֶת בְּלֵיל שְׁמוֹר

פֶּסַח,

כַּבִּיר, עַל בֶּן בְּכוֹר פְּסַחַת בְּדָם

בַּפֶּסַח,

לְבַלְתִּי יֵתַת מִשְׁחִית לָבֵא בַּפֶּתַח־י

וְאִמְרַתֶּם זֶבַח פֶּסַח.

פֶּסַח,

מִסְגֵּרַת סְגָרָה בְּעֵתוֹתַי

פֶּסַח,

נִשְׁמָדָה מִדִּין בְּצֶלֶל שְׁעוֹרֵי עֹמֶר

פֶּסַח,

שׁוֹרְפוֹ מִשְׁמַנֵּי פֹל וְלוֹד בִּיקַד יְקוֹד

וְאִמְרַתֶּם זֶבַח פֶּסַח.

פֶּסַח,

עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לְעֵמוֹד עַד גְּעָה עוֹנֵת

פֶּסֶד יָד כְּתָבָה לְקַעֲקַע צוֹל

בַּפֶּסֶח,

צָפָה הַצְּפִית עָרוֹךְ הַשְּׁלֶחַן

בַּפֶּסֶח,

וְאָמַרְתֶּם זָבַח פֶּסֶח.

קָהַל כְּנֹסָה הַדְּסָה צוֹם לְשִׁלֵּשׁ

בַּפֶּסֶח,

רֹאשׁ מִבֵּית רָשָׁע מַחְצֶת בְּעֵץ חֲמֹשִׁים

בַּפֶּסֶח,

שִׁתִּי אֱלֹהֵי רָגַע תָּבִיא לְעוֹצִית

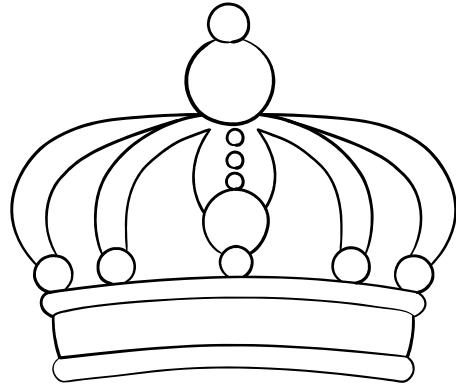
בַּפֶּסֶח,

תַּעֲזֵ יָדְךָ וְתָרוֹם יְמִינְךָ כְּלִיל הַתְּקִדֵּשׁ חַג

פֶּסֶח,

וְאָמַרְתֶּם זָבַח פֶּסֶח.

כִּי לֹא נֶאֱמַר, כִּי לֹא יֵאָמֵר.

אֲדִיר בְּמְלוּכָה, בְּחֹר פֶּה־לְכָה, גְּדוּדָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נֶאֱמַר, כִּי לֹא יֵאָמֵר.

דָּגוּל בְּמְלוּכָה, הַדּוּר פֶּה־לְכָה, וְתִקְיוֹ יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נֶאֱמַר, כִּי לֹא יֵאָמֵר.

זָכַאִי בַמְּלוּכָה, חָסִין פֶּה־לָכָה טַפְסָרְיוֹ יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יִי הַמְּמַלְכָה,
כִּי לוֹ נֶאֱמַר, כִּי לוֹ יֵאָמֶר.

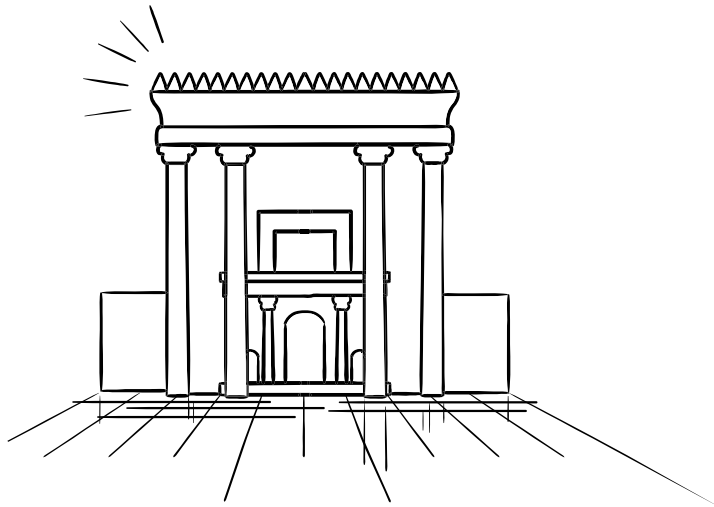
יַחֲדִיד בַמְּלוּכָה, כַּבִּיר פֶּה־לָכָה לְמוֹדֵיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יִי הַמְּמַלְכָה,
כִּי לוֹ נֶאֱמַר, כִּי לוֹ יֵאָמֶר.

מוֹשֵׁל בַמְּלוּכָה, נוֹרָא פֶּה־לָכָה סְבִיבָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יִי הַמְּמַלְכָה,
כִּי לוֹ נֶאֱמַר, כִּי לוֹ יֵאָמֶר.

עָנִיו בְּמִלּוּכָה, פּוֹדֶה כְּהֶלְכָה, צְדִיקָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמְּלֹכָה,
כִּי לוֹ נִאֶה, כִּי לוֹ יֵאָה.

קְדוֹשׁ בְּמִלּוּכָה, רַחוּם כְּהֶלְכָה שְׂנֵאֲנִיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמְּלֹכָה,
כִּי לוֹ נִאֶה, כִּי לוֹ יֵאָה.

תְּקִיף בְּמִלּוּכָה, תּוֹמֵךְ כְּהֶלְכָה תְּמִימָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמְּלֹכָה,
כִּי לוֹ נִאֶה, כִּי לוֹ יֵאָה.

אֲדִיר הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.

**בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב.**

**בְּחֹר הוּא, גָּדוֹל הוּא, דָּגוּל הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב.**

**הַדּוֹר הוּא, וְתִיק הוּא, זַכָּאי הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב.**

חָסִיד הוּא, טָהוֹר הוּא, יְחִיד הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.
בְּמִהְרָה, בְּמִהְרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב.

כַּבִּיר הוּא, לָמוֹד הוּא, מֶלֶךְ הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.
בְּמִהְרָה, בְּמִהְרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב.

נוֹרָא הוּא, סָגִיב הוּא, עֲזוּז הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.
בְּמִהְרָה, בְּמִהְרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב.

פֹּדֵה הוּא, צְדִיק הוּא, קְדוֹשׁ הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.
בְּמִהְרָה, בְּמִהְרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב.

רַחוּם הוּא, שֵׁדֵי הוּא, תַּקִּיף הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.
בְּמִהְרָה, בְּמִהְרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב.

אָחַד מִי יוֹדֵעַ?

אָחַד אֲנִי יוֹדֵעַ: אָחַד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשְּׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

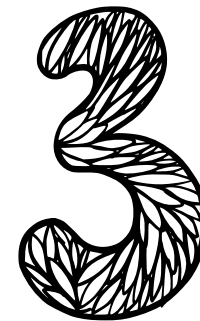

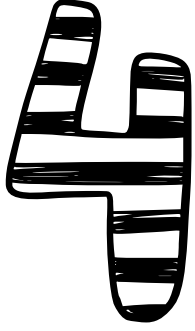
שְׁנַיִם מִי יוֹדֵעַ?

שְׁנַיִם אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁנַיִם לְחוֹת הַבְּרִית. אָחַד אֱלֹהֵינוּ
שֶׁבַּשְּׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

שְׁלֹשָׁה מִי יוֹדֵעַ?

לְשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַיִם לְחוֹת
הַבְּרִית, אָחַד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשְּׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

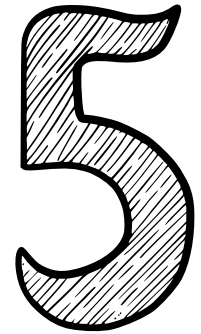

אַרְבַּע מִי יוֹדֵעַ?

אַרְבַּע אָנִי יוֹדֵעַ: אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת,
שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַשְּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ.

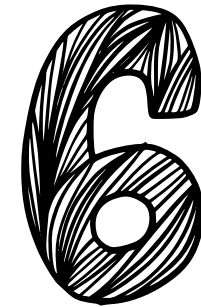
חֲמִשָּׁה מִי יוֹדֵעַ?

חֲמִשָּׁה אָנִי יוֹדֵעַ: חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע
אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַשְּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

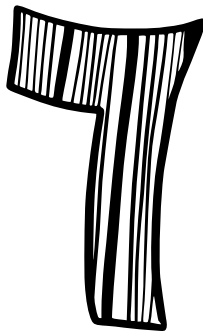
שְׁשָׁה מִי יוֹדֵעַ?

שְׁשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, חֲמִשָּׁה
חוֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַי
לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

שִׁבְעָה מִי יוֹדֵעַ?

שִׁבְעָה אֲנִי יוֹדֵעַ: שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא, שְׁשָׁה
סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע
אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

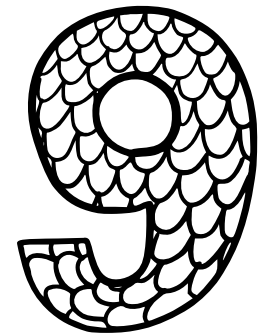
שְׁמוֹנֶה מִי יוֹדֵעַ?

8

שְׁמוֹנֶה אָנִי יוֹדֵעַ: שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִילָה, שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא, שִׁשָּׁה סְדֵרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

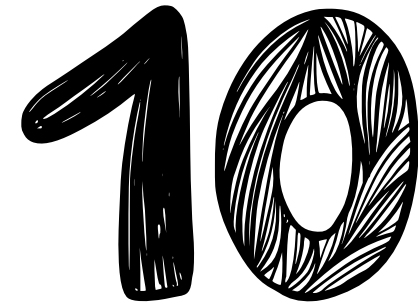
תְּשַׁעָה מִי יוֹדֵעַ?

תְּשַׁעָה אָנִי יוֹדֵעַ: תְּשַׁעָה יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִילָה, שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא, שִׁשָּׁה סְדֵרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

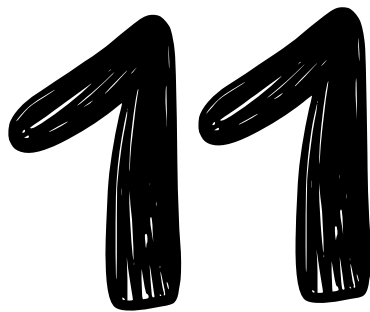

עֲשָׂרָה מִי יוֹדֵעַ?

עֲשָׂרָה אֲנִי יוֹדֵעַ: עֲשָׂרָה דְבָרִים, תְּשׁוּעָה
יְרַחֵם לֵדָה, שְׂמוֹנָה יָמֵי מִלְכָּה, שִׁבְעָה
יָמֵי שִׁבְתָּא, שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה, חֲמִשָּׁה
חוֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה

אָבוֹת, שְׁנַי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַע שָׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

אֶחָד עָשׂוֹר מִי יוֹדֵעַ?

אֶחָד עָשׂוֹר אֲנִי יוֹדֵעַ: אֶחָד עָשׂוֹר כּוֹכְבֵי־אֵל,
עֲשָׂרָה דְבָרִים, תְּשׁוּעָה יְרַחֵם לֵדָה, שְׂמוֹנָה

יְמֵי מִלְכָּה, שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבָּתָא, שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה, חֲמִשָּׁה
חֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת
הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

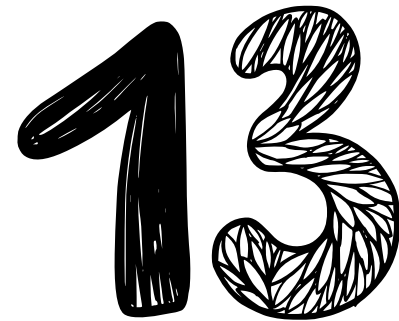
שְׁנַיִם עָשָׂר מִי יוֹדֵעַ?

שְׁנַיִם עָשָׂר אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבַטֵיָא,
אֶחָד עָשָׂר כּוֹכְבֵיָא, עֶשְׂרֵה דְבְרֵיָא, תְּשַׁעַה
יְרֵחֵי לְדָה, שְׁמוֹנָה יְמֵי מִלְכָּה, שִׁבְעָה
יְמֵי שַׁבָּתָא, שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה, חֲמִשָּׁה
חֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת
הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִי יוֹדֵעַ?

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מְדִיא. שְׁנַיִם עָשָׂר
שִׁבְטִיא, אֶחָד עָשָׂר כּוֹכְבִיא, עֶשְׂרֵה דְבָרִיא, תְּשַׁעַה יְרֵחֵי
לַיָּדָה, שְׁמוֹנָה יָמֵי מִילָה, שִׁבְעָה יָמֵי
שִׁבְתָּא, שְׁשָׁה סְדָרֵי מְשֻׁנָּה, חֲמֵשָׁה
חוֹמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה
אָבוֹת, שְׁנַיִ לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ
שִׁבְשִׁמִּים וּבְאָרֶץ.

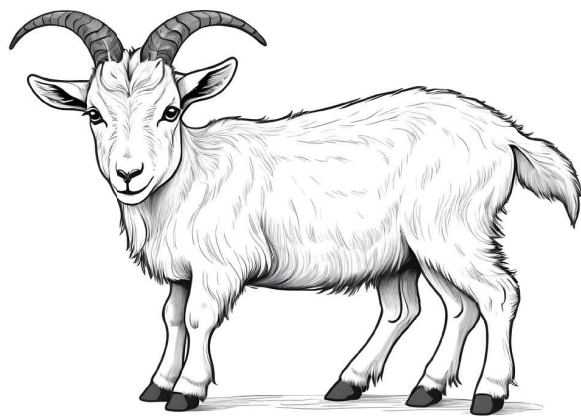

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא

דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרִּי זִוְיָ, חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא שׁוֹנְרָא וְאַכְלָה לְגְּדִיָּא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרִּי זִוְיָ.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא כֻּלְּבָא וְנִשְׁךְ

לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה לְגְּדִיָּא,

דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרִּי זִוְיָ.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא חוּטְרָא וְהֵכָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאֶכְלָה
לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זַוְיָי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא נוֹרָא וְשַׁרְף לְחוּטְרָא, דְּהֵכָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא,
דְּאֶכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זַוְיָי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא מִיָּא וְכַבָּה לְנוֹרָא, דְּשַׁרְף לְחוּטְרָא, דְּהֵכָּה לְכַלְבָּא,
דְּנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאֶכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זַוְיָי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא תּוֹרָא וְשַׁתָּה לְמֵיָא, דְּכַבָּה לְנוֹרָא, דְּשַׁרְף לְחוּטְרָא,
דְּהִפָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשַּׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאִכְלָה לְגְּדִיָּא, דְּזַבִּין אַבָּא
בְּתַרֵּי זַוְיָי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא הַשּׁוּחֵט וְשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשַׁתָּה לְמֵיָא, דְּכַבָּה לְנוֹרָא,
דְּשַׁרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשַּׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאִכְלָה
לְגְּדִיָּא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זַוְיָי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא מִלְאךְ הַמּוֹת וְשַׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְּשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשַׁתָּה
לְמִיָּא, דְּכַבָּה לְנוֹרָא, דְּשַׁרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכַלְבָּא, דְּנָשַׁךְ
לְשׁוֹנְרָא, דְּאָכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבֵּין אַבָּא בְּתַרֵּי זַוְיָי.
חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשַׁחַט לְמִלְאךְ הַמּוֹת,
דְּשַׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְּשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשַׁתָּה לְמִיָּא, דְּכַבָּה
לְנוֹרָא, דְּשַׁרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכַלְבָּא, דְּנָשַׁךְ לְשׁוֹנְרָא,
דְּאָכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבֵּין אַבָּא בְּתַרֵּי זַוְיָי.
חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

On the second night of פסח, we start counting העומר.

סֵדֶר סְפִירַת הָעוֹמֵר

בְּרוּךְ אַתָּה יי,

אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,

אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו

וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעוֹמֵר.

הַיּוֹם יוֹם אֶחָד בְּעוֹמֵר.

Blank writing lines on both sides of the page.
